Ն. 5022 — 1882 ՕԳՈՍՏՈՍ 28 ՃՈՒՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ — 23 ԻՒՆԻԻ ՍԼՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿՈ. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 9 ՃՈՒՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ — Ն. 5022

Մասնաւոր Էֆեմերիս

ՄԻՒՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

ԳԻՆԵՍԹԱՐ

Իսթանպոլ իչին սէնէվի մէճիտ 10
Ալթը այ » » 5
Իւչ » » » 2½

Թաշրալար իչին մէճիտիյէ 10
Ալթը այ » » 5
բօսթա իւճրէթի պիղէ այիտ տիր։

20 ՓԱՐԱ.

ԻՄԱՆԱԹ

Պիրինճի ամիսա իչին սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 »
Իչիւնճիւ » » » 1 »
Ինչ արտասրնա գօնուլմաեան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ղ.

Իսթանպոլտա, Դալաթատ Բէնդէնպիհ պաղարընտա Ն. 41 Իրսի խանընտատ

20 ՓԱՐԱ.

١٢٩٨ Ա.ԻՕՍՏՈՍ ٢٧ — ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ — ١٢٩٩ ՇԷՎՎԱԼ ٢٤

Լօնտրա 8 սեպտ.

Ինկլիզերին եօնիւմիւզտէ քիսաը կիւնիւ Թել-էլ-Բէպիրէ տօղրու իլերլէեէճէքլէրի միւհթէմէլ տիր։ Կէրէք միւհիմմաթը հարպիյէ վէ կէրէք լէվազիմ նագլի իչին, վէսաեիլի նագլիյէ ֆէվզ էլատէ թէքսիր խիլմիշ տիր։

Գերլին 8 սեպտ.

Տէվլէթի Ալիյէ իլէ Եուանան տէվլէթի պէյնինտէքի իխթիլաֆըն աէֆինէ, պաշլըճա բրէնս Պիզմարգըն նուֆուզու սէպէպ կէօսթէրիլիէօր։ Ավթրիա տէվլէթի տախի բրէնսի միշարլէյէյին սուլհուն վիզաեէսի խուսուսունտա կէօսթէրիկի զայրէթէ թադիլիէթ վերմիշ տիր։

Բրէնս Պիզմարգըն Եունան տէվլէթինին, տէվլէթի Ալիյէնին զարբլարը.լու պիւեիւք պիր տէվլէթ օլմասընա բիզա կէօսթէրմէէճէկի սէօյլէնիլիէօր։

Ինկիլթէրրա տա պունա եաղըն պիր ֆիքրաէ տիր։

ՏԱԼԽԻԼԻՅԷ

Մուղատտէմա Տէրիսաատէթտէ մէվճուտ օլուպ, մուհարէպէի ախիրէտէ գաբասըլան Սբրպ մէքթէպինին թէքրար աչըլմասը իչին պուքէրրէ պիր զօմիթէ թէչէքքիլ իթմիշ տիր։

Պու կիւն եարըն Մբսբրա միթէվճիհէն ադիմէթ իտէճէքլէրի բիմահէթ օլունան գօմիսէր բաշալը հաղարաթը իլէ Էտհեմ բաշազատէ Ղալիպ, վէ Սաֆվէթ բաշազատէ Ֆէհիմ պէյլէր իլէ, Եուսուֆ վէ Բահիֆ պէյլէրին ադիմէթ իսէճէքլէրի իշիտիլմիշ տիր։

Զօպան չավուշ մահէլլէսինտէ Դըբըմլը մէհաճիր գաւեուճու Ահմէտ աղանըն խանէսի էվվէլքի կիւն պասըլարագ, պիր թագրմ միճէվհէրաթ վէ չալընմըշ եշեա զուհուր իթտիկի, վէ մէրզուճուն Տիման եօլունտա քեաբին տիւքքանը տախի թէհարրի օլունտուղու իշիտիլմիշ տիր։

Բումէլիի Եարդի միլիս ասքէրի զօմանտանը օլուպ, մէէզունէն Ալմանիատա պուլունան Ժէնէրալ Սթրէյբէր (Բաշիտ բաշա) պու կիւնլէրտէ Տէրիսաատէթէ կէլէրէք, պուրատան Ֆիլիպէէ ադիմէթ իյլէմիշ տիր։

Միւշարիլէյհ կէօզ մանօվրալարընըն իճրասը իչին, օրտուկեատհարտա պուլունան իհթիեաթ ասքերինին թէֆթիշ ու մուայենէ իյլէեէճէքիմիշ։

Դրէտի Լիօնէ պանզասընտան պիլէրէք զիեատէ բարա ալմըշ օլան Գալաթա սարբաֆլարընտան Լուֆֆեան Իսմանպօլ ճէզա մահքէմէսի թարաֆընտան տիւշար իտիլէն միւտտէթի ճէզաեը իքմալ իյլէսի.քէն ոնը, պու քէրրէ հապսան չըզմըշ տըր։

Ղազէթալարտա օգունտուղունա կէօրէ Բարիստէ քեաեին մէշհուր Դօմէտի Ֆրանսէզ թէաթրոսունուն պիրինճի ագթէօրլէրինտէն Մ. Բէլլէն նամ զաթ, 15 կիւնէ գատար չէհրիմիզէ մուվասէլէթ իտէճէք, վէ պուրատա պիր գաչ օեուն վէրճէք իմիշ։ Միւմահիլէյհին մաեէթինտէ պիր գաչ նէֆէր մահիր ագթէօրլէր վար իմիշ։

Ալթընճը տաեիրէի պէյէտիյէ բէեիսի Պրագ պէյ հաղրէթլէրի թարաֆընտան, պու կիւն Ֆրանսա սէֆիրի Մարքի տը Նօայլ հաղրէթլէրի իլէ օն պէշ գատար զէվաթը սաեիրէեէ պիր զիեաֆէթ վերիլէճէք տիր։

Բարիս սէֆարէթի Սէնիյէսի ճանիպինտէն Ֆրանսա զաղէթալարընտա նէշր օլունան պիր իրանտա, Սուրիատա շուրիշ վուգուրնէ տաեիր զուհուր իտէն շայիալարընը պիասը ու էտատ օլտուղու, վէ չու գատար քի, Ճէպէլի Լիպնանտա և Թրիսթիեան վէ Տիւրզիւ պէյնինտէ պիր միւնազաա վուգու պուլուպ, Նէաիմ նամընտա պիր Թրիսթիեանընը սէրբէսշլուգլա Թէլէֆ իտիլտիկի պէեան օլունմուշ տուր։

—

Լէվընթ Հերբլա զաղէթասընընը սապրզ մուհարրիրի, վէ շիմտի Բումէլիի Եարդի վալիսի Ալէգօ բաշա հարէքէթլէրինին քեաթիպի խուսուսի օլան Մ. Ժիսթէն Մարէնկօ պու կիւնլէրտէ մէէզունէն Տէրիսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—

Հէր նէվ էճնէպի բիեանգօ պիլէթլէրինին մէտալիքի Եահանէեէ իսխաղ ու ֆիրուխթինէ հիւքիւմէթի Սէնիյէ թարաֆընտան միւսաատ օլունմասը լիզլումինին թիճարէթ օտասը թարաֆընտան մէրճինէ արզ օլունտուղունու Իսթըրն Էքսբրէսս եաղլիօր։

—

Եարընքի բագար կիւնիւ ալտֆբրանկա սատթ իչէտ Պէյօղլուտա, Ժուրնալ ոգաղընտա 26 նումէրօլու խանէտէ մէշհուր Կարիպալտի նամընա օլարագ պիր աեին իճրա իտիլէճէք տիր։ Միւթէվէֆտի միւշարիլէյհ իչ սէնէ գատար Տէրիսաատէթտէ իգամէթ իթմիշ օլուպ, շէհրիմիզտէ պուլունան Իթալիանլար միշարիլէյհին օ զէման իգամէթ իթտիկի խանէնին գաբուսունա եաղլն պիր լէվհա թասալիգ իթմէք իչին պու սեեինի թէրթիպ իյլէմիշլէր տիր։

—

Գուլկար Էկզարքը մանսէնիէօր Ժօզէֆ Տէրիսաատէթէ ամէթ իչին Ավթրիատա քեաեին Գատհալէ գարըճարընտան հարէքէթ իթմիշ օլուպ, եարընն չէհրիմիզէ մուվասէլէթինէ պէքլէնիլիէօր։

—

Սթամպուլ զաղէթասընընը էնգարէտէն ալարընը պիր մէքթուպու մախսուսատա, տֆիեանուն պէհէր օգգասը 238, վէ թիֆթիկին 21 զուրուշ, վէ պուզասյէն պէհէր Իսթանպօլ քիլիսի 26, վէ արբանընն 12 զուրուշ իթտիկի պէեան օլունմուշ տուր։

—

Զաթը հաղրէթի Բատիշահինին թիւֆէնկիի պաշըսը պինպաշը Ալի պէյին բիւթալէսի զարիմագամըղա թէրֆի պույրուլմուշ տուր։

—

Իսթըրն Էքսբրէսս զաղէթասը տիւնքի իճմալընտա Մբսբրա տաեիր չու մալիմաթը իթա իտիեօր։

«Տիւն ադշամա դատար Մբսբրատան թէլէկրաֆ հավատիսի ալընատը։

«Եէնի հէյէթի վիւքէլա, Արապի բաշա ֆբրդասընտան օլանլարը հիւքիւմէթի մէշրուտեա իթաաթ իթտիրմէք իչին, սարֆը նուֆուզ վէ զայրէթ իտիեօր։

«Ժէնէրալ Ուօլսլէյ օրտուսունու դուվվէթլէնտիրմէք վէ լէվազիմաթը ասքէրիյէսինի իքմալ իթմէյլէ մէշղուլ օլաուղու սըրատա, Սուպհան բաշա զաղը պէտեվի գասպիլէրինէ, Մբսբրըն բահաթլը վէ սէատէթինի մահվ ու խարապ իտէն խուսուսատան ֆէրզաթ իթմէլէրի լիզումինի թէֆհիմ իտէպիլմիշ տիր։

«Պու հաֆթա ժէնէրալ Ուօլսլէյ թարաֆընտան միւհիմ պիր հարէքէթ մուգու պուլմահաճաղը մէկհուզ տուր։

Միւշարիլէյհին, գուվվէի ասքէրիյէսինին պիեիւք գըսմընը, շիմտիեէ գատար ժէնէրալ Կրահամընն Թիճարէի զապթընտա պուլունան Դասասինէ նագլ իտիպ, օրտու մէրքէզինի օրտատա թէէսսիս իյլէեէճէկի սէօյլէնիլիէօր։

Ղալիպա հարէքէթը միւհիմմէի ասքերիյէեէ կէլէճէք հաֆթա իպթիտար օլունաճաղ տըր։

—

Դօնեատա վագը կէօհերչիլէ ֆապրիգասի Հիմահաունու զաղէն ամէէ ալարաղ միթէրէք օլմուշ օլտուղու, վէ մաթասարրըֆ պէյ էֆէնտի թարաֆընտան օլունան իգամաթը ֆէվզէլատէ սէմէրէսիլլէ, իթթիհամլինտէ պուլունան օտուն անպարը.լը, հարէմ տաեիրէսինէ, վէ մէարէսէ վէ խանէլէրէ սիրաեէթ իթտիրիմէմիշ պուլունտուղու Դոնեա զաղէթասընընա եաղըմըշ տըր։

—

Դայսէրիյէեէն պիր մաղամը ալիեէ քէշֆտէ օլունմուշ օլուպ, պիր նուսխէսի տախի մաթպասամըզա թէպլիղ օլունան թէլէկրաֆնամէ տիր։

Տիկէր հէվալաթա բէյտերբէյ ադչէ վերիլմէքտէ իքէն, ճիդդէրինին հէվալէսինէ նէսնէ վերիլմէսիկի կիպի, գապզը հէվալէեէ տաեիր տիւեուն սանտըզ բուսուլտը վերիլմէք նիզամը իդթիզասընտան իքէն, պու բուսուլտա տախի ալընամամըշ օլտուղունան, էմանալէրինէ թէվֆիգան չաքիրէէրինէ տախի տիւեուն սանտըզ բուսուլտը.լը պիթթէսրիճ ադչէմիդին իթասը էմրինին Դարէրի մութասարրֆիլըղընա ֆէրմանտէսի միւսթէրհամտըր,

Սարէֆ Հայդարեան

—

Իսմահիլիատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէեէ նէզարէն, Ինկիլիզ գուվվէի ասքէրիյէսինին պիեիւք գըսմը, պու կիւն Թել-էլ-Բէպիրէ տօղրու հարէքէթ իտիպ, Դասասինտէ թօփլանաճաղ, վէ ժէնէրալ Ուօլսլէյ տախի օրտուսու մէրքէզինի օրատա թէէսսիս իտէճէք տիր։

Կէլէճէք հաֆթա իպթիտասընտա մուխտէմաթա պաշլանըլաճաղը զանն օլունուեօր։

—

Սբր Զարլս Ուիլսըն, ասաքիրի Օսմանիյէեէնին Մբսբրա իխրաճընա տայիր խուսուսաթը գարարլաշտըրմագ ուզրէ, Իսմահիլիատա կիթմիշ տիր։

Պու զաթըն հէյէթի թէֆթիշչիեէյի մալիյէ ազասընտան օյան սբր Զարլս Ուիլսըն օլմաեըպ, Ինկիլթէրրանըն Անատօլու զօնսօլոսու միրալայ Ուիլսըն օլմասը մաղնուն տուր։ Չիւնքի էսասէն պիր մէմուրիյէթի ասքէրիյէտէն իպարէթ օլան պիր խըտմէթ էրպապը մալիյէսէն օլան պիր զաթըն թայինտի աղլա եաղըն տէեիլ տիր։

—

Տէյլի Գրաֆիգ զաղէթասը աթինտէքի թէլէկրաֆնամէյի նէշր իյլէմիշ տիր։

Բօրթ-Սաեիտ 31 օգոստ.

Արապի բաշա սէքիզ կիւնլիւք պիր միթարէք թալէպ իյլէտի իսէտ, ժէնէրալ Ուօլսլէյ ըէտտա իտիպ, ունճագ 2½ սատթըզ պիր միթարէք վիրէպիլէճէկինի պեեան իթտի։

—

Պէրլինտէն ալընըպ, Մօրնինկ Փօսթ զաղէթասընտա տէրճ իտիլէն պիր թէլէկրաֆնամէտէ օգունտուղունա կէօրէ, Բրէնս Պիզմարգ Մբսբրատա պուլունուպ, տիւշարը զարար ու զիեան օլան Ալման թիճարանընը քեամիլէն մէմնուն իտիլմէլերինի թալէպ իթմէկէ գարար վերմիշ տիր։

—

Սարակուսատան Իթալի զաղէթասընա պէր վէճհի աթի եաղըմըշ տըր։

Ինկիլթէրրանընն Մբսբրատա պուլունան օրտուսու իչին Սարակուսա միլաեէթի տախիլինտէ իչթիրա օլունան 300 բէս գատար գաթըրլար, Թրանսալթլանթիգ գումբանեասը վաբօրլարընտան պիրինէ թէհամմիլ օլունարագ, Մալթաեա իրսալ օլունմուշ տուր։ Եէհիր էմանէթի, Մբսբրա կիտիպ, օրատա ինչատթ ամէլիյեաթընտա գուլլանըլմագ իչին, Ինկիլիզ օրտուսու իլէ ազգ մուգավէմէ իյլէմիշ օլան պիր չօգ ամէլէ իլէ, սիրիճիլերին, Սարակուսատան հարէքէթինի մէնն իյլէտի։

—

Դասասին մուհարէպէսինտէ էսիր խիլին ասասքիրին իֆատէլերինտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, Դահիրէտէ պուլունան ասքէր ֆըրզալարընընը ճիւմէսի թէլ-էլ-Բէպիրէ կէօնտերիլմիշ օլաուղունատան, շիմտի Դահիրէտէ հիչ պիր ֆըրզա պուլունմաեօր իմիշ։

—

Սապզգ նաֆտա նազրը օլուպ, Արապի բաշանընը էրքանը հարպընտան պուլունան, վէ Դասասինտէ թէվզըֆ իտիլէն Մահմուտ Ֆէհմի բաշա, սեպտ. 1-տէ Բաղ-էլ-Թինտէ Մբսբր հիւքիւմէթինէ թէսլիմ օլունաու։

—

Մբսբրըն Լէդիզ գըսմընտա, էհալի Արապի բաշատա օյան խուսուսմէթինի ասլա կիզլէմմէմէքտէ տիր։

—

Թայմզ զաղէթասընընը Ռօրթ-Սաեիտ մուխպիրինին, Դահիրէտէն ֆիրարա մուվաֆրզ օրմուշ օլան Նուսրէտտին Եուսուֆ պէյ իլէ ախիրէն վուգու պուլան պիր միւլագաթընտա, միւմահիլ.յհ, հէր կիւն Դահիրէեէ պիր չօգ Օսմանլըլար իլէ Զէրքէսլէր մուվասէլէթ իդէտիլլէրինի, վէ ֆագաթ պունլարընն Արապի բաշա իլէ իթթիֆագ իթմէտիքլէրինտէն, թահրը թէվզրֆա ալընտըգլարընը պէեան իլէմիշ տիր։

Եէհրին իչինտէ անճագ Նուպար բաշանընն խանէսի եաղմաեա վիրիլմիշ, վէ թախրիպ իտիլմիշ տիր։ Պիր գաչ Թիւրք վէ Զէրքէս բաշալար իլէ, պիր գաչ Էվրօբալըլար Դահիրէնին իչ գալէսինտէ իգամէթ իթմէքտէ տիրլէր։ Պունլարընն քէմալի ասպրոբզըզ իլէ Ինկիլիզլերին մուվասէլէթինէ պէքլէմէքտէ օլտուղուրը սէօյլէնիլիէօր։

—

Լօնտրատան Կաղէթ տը Դէօլոնը զաղէթասընա քէշֆտէ օլունան պիր թէլէկրաֆնամէտէ ժէնէրալ Ուօլսլէյին հարէքեաթը զաեէթ չէտիա պիր սուրէթտէ մուսալէղէ օլունմուշ տուր։ Միւշարիլէյհին տիւշմէնին գուվվէթինի անլաեամամըշ օլտուղու, վէ ժէնէրալ Կրահամընն թահթը գօմանտասընտա պուլունան գուվվէյի ասքէրիյէեէնին միգտարընը էքսիլթիկի, վէ օրտուսունուն էօնիւնտէ սիւարի գէլմըրը պուլունտուրմասընը, վէ նիհայէթ Իսմահիլիա իլէ խըթթէի Մբսբրիյէեէնին նօգթը միխթէլիֆէսինտէ պուլունան Ինկիլիզ օրտուկեատիրը պէյնինտէքի միւնասէպաթը վիզաեէ իյլէմէյիպ, պէօյլէճէ Դասասին մուհարէպէսինտէն քէնտիսինին պիլէ վագթիյլէ խապէրտար օլմամասընա սեպեպիյէեէթ վերտիկի իթհամ օլունմուշ տուր։

—

ԳՐԻՆՎԻՃ ԳԻԼԷԹԼԷՐԻ

Խայլի սէնէլերտէն պէրու, Էվրօբատա էհալիսինին իսթիֆատէ իյլէմէքտէ օլտուղու Գրինվիք բիեանգօսու պիլէթլերի, աղ վագթատան պէրու, Զորուրեան Ղուկաս էֆէնտի մասարիֆէթիյլէ բայիթախբէզա տախի ճէլպ իլէ սաթըլմագտէ օլուպ, վէ էհալիմիզ իսէ, մէզքիւր պիլէթլերին գիեատէսիյլէ քեարը պուլունտուղունու ֆիրիլէն միշահէտէ պիրլէ, լաղըմ կէլէն իթիպարը իթմէքտէ օլտուղունան, էֆէնտիի միւմահիլէյհին օլ պապտէ իլը վասրթա օլմասընտան տօլաեը իզհարը մէմնունիյէեէթ իլէ, տօսթլարը.մըզըն պիլա թէկրատիւա, պուրատա եալընըզ գօէ.քիէօրիւ պուլունան մումահիլէյհ Զորուրեան էֆէնտիէ միրաճաաթ իյլէմէլերինի թավսիեէ իյլէրիզ։

—

Իսմահիլիատան մահը հալին 1-ի Թարիխիյէ Թան զաղէթասընա ատթիտէքի թէլէկրաֆնամէ քէշֆտէ օլունմուշ տուր։

Էբէյի մէվսուգ պիր մէնպասան ալտըղըմ խապէրէ կէօրէ, Թել-էլ-Բէպիրտէ պուլունան Արապի բաշա օրտուսունուն գօմանտանը, միւմահիլէյհին ֆիրգասընտան այրըլմագ արզուսունտա իսէտ, եաեա.

գաեր գուրթարամատրղընտան, մէզ-քիւր օրտուտա գալմագտա իմիշ։

Գոմանտանը միւմիպիէյհին պէօյ-լէճէ թէպտիլի մէսլէք արզուսունա տիւշմէսինին սէպէպի, Արապի բա-շանքն հարէաքեաթը վագբասընքն իսլամիյէթին մէնաֆիինէ մուղա-եիր օրտուղունա տաեիր Խրտիվ հաղ-ըէթլէրի թարաֆընտան իրսալ օ-լունան պիր պէեաննամէ իտուկի թէէմմին օլունուեօր։ Գու պէեան-նամէ գոմանտան բաշանքն իւզէրի-նէ բէք պիւեիւք պիր թէէսսիր իյ-լեմիշ իմիշ։

Ինկիլիզ օրտուսու արթըգ իյէր-լեմէմէքտէ օլուպ, պու թէէխիբ-րին սէպէպի, լեվազիմ ու միւհիմ-մաթքն նազլի տիր։

Ինկիլիզլէր իլե հիւքիւմէթի Մը-սըրիյէե պէյնինտէ ագա օլունան պիր մուգավէտէի մախսուսէ ահ.քեա-մընճա, Ինկիլիզլէր, թահթը թէվ-ղըֆա ալընաճագ սաբլարը Մըսըր հիւքիւմէթինէ թէսլիմ իտէճէքլէր իսէ տէ, հիւքիւմէթի միւշարիյէ-հա, էվվելճէ Գրալիչա հաղրէթլէ-րինին հիւքիւմէթինին բուխսաթընը թահսիլ իյլեմէկինճէ, պունլարընն հիչ պիրինէ իտամ ճեղասընը վէ-րէմէեճէք տիր։

—

Թան զազէթասընա Իսմաեիլիա-տան 30 օգոստ. թարիխիյլե քէշիտէ օլունան թէլէկրաֆնամէ տիր։

Իսմաեիլիանընն թանդիֆաթ իտա-ըէսի ումուրու մէմուրէսինէ ասլա տիգգաթ իթմէմէքտէ տիր։

Սօգագլարտա ֆէնա վէ թէաֆ-ֆիինլիւ պիր գօղու հիսս իտիրմէք-տէ պուլունտուղու կիպի, Գասա-սինտէ թաթը սու գանալընտան էլ-լի նէֆէր մազթուլ եշիտս ճէսէտա-լէրի չըգարըլմըշ տըր։ Մէղքիւր գանալընն սուեու խալիտէն խալի պօղուլմուշ տուր։ Շէհրին պու հա-լինէ պագըլարագ, թիֆո վէ գօլէ-րա կիպի պուլաշըգ խասթալըգլար զուհուրինտէն գօրգուլմագտա տըր։

Ֆրանսա գոնսօլոսու, էսիրլէրին չէհրի թէմիզլէմէկէ գուլանըլմալա-լարընը թալեպ իյլեմիշ, վէ միւսան-լէյհին իշպու թալեպի Ինկիլիզլէր թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տուր։

—

ԴԱՍՍԱՍԻՆ ՄՈՒՀԱՐԷԳԼՈՒ

Իսմաեիլիատան 30 օգոստ. թա-րիխիյլե Թան զազէթասընա քէշիտէ օլունան թէլէկրաֆնամէ տիր։

Գասասինտէ կէչէն ալաֆրանկա օգոստոս աեբընքն 28 ինտէ մուգա-պուլան մուհարէպէ զաեէթլէ է-հէմմիյէթլի օլուպ, էօյլէտէն պաշ-լաեարադ ագշամընն այաֆրանկա սաաթ 9 ունա գատար տեվամ իյ-լեմիշ տիր։

15000 նէֆէր Մըսըրլըլար շիմալ վէ զարպ թարաֆլարընտան Ինկի-լիզ ասքէրինին իւզէրինէ հիւճիւմ իթմիշ, վէ պիր արա ասասքիրի մէր-զումէնին հալինտէն հէր քէս տիւ-շարը խէվֆ օլմուշ տուր։ Տիւշմէն քէմալի շիտէթ իլե բիեատէ ասա-քիրի իւզէրինէ հիւճիւմ իյլեմիշ օ-լուպ, Ինկիլիզ թօփճու ֆըրդալա-րը տախի, խասսա սիւվարի ալայ-լարընն իւսթ իւսթէ իւչ քէրրէ ա-թէշ իյլեմէլէրի իլե ղուրթուլապիլ-միշլէր տիր։ Ինկիլիզ ասասքիրինին զաեաթը 120 մագթուլ վէ մէճրուհ օլուպ, Մըսըրլըլարտան տախի 400 գատարը մագթուլ վէ մէճրուհ օլ-մուշ օլմալը տըր։

Մուվաֆֆագըյէթ Ինկիլիզլէ-րին թարաֆընտա գալմըշ իսէ տէ, պունա պիւեիւք պիր էհէմմիյէթ վէրիլէմէզ։

Ինկիլիզ օրտուսու, պու կիւն, իլէ-բուեէ տօղրու հարէքէթէ թէքրար պաշլամըշ տըր։ Խաֆիֆ բիեատէ ասասքիրի իլե, սիւվարի թօփճու ֆըրդալարը, վէ սիւվարի ասասքի-րինին գըսմը ազիմի, Մագսամահ տօղրու եօլա չըգմըշլար տըր։ Իս-մաեիլիա իլե Մագսամահ պէյինին-տէքի շըմէնտըֆէր թարիգի սաեէ-սինտէ պու ֆըրդալար սուհուլէթ-լէ մահէլլի մագսուտլէրինէ մուվա-սէլէթ իյլեեէպիլէճէքլէր տիր։ Մէղ-քիւր թարիդ շիմտի աչըգ պուլուն-մագտա տըր։

Մակֆալ իլե Բամսէստէ պուլու-նան դանալ սէտալէրի թախրիպ ի-տիլմիշ տիր։

—

Ռէլ–Մէլ Կազէթ նամ Ինկիլիզ զազէթասընտա օգունմուշ տուր։ Արապի բաշա նիհաեէթ հիւճիւմէ պաշլատը։ Քէնտի է՛ն մէթին ասքէրլէրինտէն 13000 քիշիլիք պիր օրտու թէշքիլ իյէտիքտէն սոնրա, Գասասինտէ պուլունան ասքէրի-միզ իւզէրինէ եիւրիւմիշ տիր։ Մէվզլի մէղքիւրտէ, ժէնէրալ Կրա-բիէլիէ Թան զազէթասընա քէշիտէ օլունան թէլէկրաֆնամէ տիր։

Գասասինտէ կէչէն ալաֆրանկա օգոստոս աեբընքն 28 ինտէ մուգա-պուլան մուհարէպէ զաեէթլէ է-հէմմիյէթլի օլուպ, էօյլէտէն պաշ-լաեարադ ագշամընն այաֆրանկա սաաթ 9 ունա գատար տեվամ իյ-լեմիշ տիր։

15000 նէֆէր Մըսըրլըլար շիմալ վէ զարպ թարաֆլարընտան Ինկի-լիզ ասքէրինին իւզէրինէ հիւճիւմ իթմիշ, վէ պիր արա ասասքիրի մէր-զումէնին հալինտէն հէր քէս տիւ-շարը խէվֆ օլմուշ տուր։ Տիւշմէն քէմալի շիտէթ իլե բիեատէ ասա-քիրի իւզէրինէ հիւճիւմ իյլեմիշ օ-լուպ, Ինկիլիզ թօփճու ֆըրդալա-րը տախի, խասսա սիւվարի ալայ-լարընն իւսթ իւսթէ իւչ քէրրէ ա-թէշ իյլեմէլէրի իլե ղուրթուլապիլ-միշլէր տիր։ Ինկիլիզ ասասքիրինին զաեաթը 120 մագթուլ վէ մէճրուհ օլուպ, Մըսըրլըլարտան տախի 400 գատարը մագթուլ վէ մէճրուհ օլ-մուշ օլմալը տըր։

Մուվաֆֆագըյէթ Ինկիլիզլէ-րին թարաֆընտա գալմըշ իսէ տէ, պունա պիւեիւք պիր էհէմմիյէթ վէրիլէմէզ։

Ինկիլիզ օրտուսու, պու կիւն, իլէ-բուեէ տօղրու հարէքէթէ թէքրար պաշլամըշ տըր։ Խաֆիֆ բիեատէ ասասքիրի իլե, սիւվարի թօփճու ֆըրդալարը, վէ սիւվարի ասասքի-րինին գըսմը ազիմի, Մագսամահ տօղրու եօլա չըգմըշլար տըր։ Իս-մաեիլիա իլե Մագսամահ պէյինին-տէքի շըմէնտըֆէր թարիգի սաեէ-սինտէ պու ֆըրդալար սուհուլէթ-լէ մահէլլի մագսուտլէրինէ մուվա-սէլէթ իյլեեէպիլէճէքլէր տիր։ Մէղ-քիւր թարիդ շիմտի աչըգ պուլուն-մագտա տըր։

Մակֆալ իլե Բամսէստէ պուլու-նան դանալ սէտալէրի թախրիպ ի-տիլմիշ տիր։

—

Ռէլ–Մէլ Կազէթ նամ Ինկիլիզ զազէթասընտա օգունմուշ տուր։ Արապի բաշա նիհաեէթ հիւճիւմէ պաշլատը։ Քէնտի է՛ն մէթին ասքէրլէրինտէն 13000 քիշիլիք պիր օրտու թէշքիլ իյէտիքտէն սոնրա, Գասասինտէ պուլունան ասքէրի-միզ իւզէրինէ եիւրիւմիշ տիր։ Մէվզլի մէղքիւրտէ, ժէնէրալ Կրա-

համըն գոմանտատոր թահթընտա օ-լարագ, անճագ 2000 նէֆէր ասքէր պուլունմաղտա իտի։

Արապի բաշա իշպու հիւճիւմիւն-տէ օն իքի գըթա տախի թոր կէ-թիրմիշ իսէ տէ, պիզիմ (Ինկիլիզլէ-րին) թարաֆըմըզտա պուլունան պէշ գըթա թօրլար իլե պունլարա բէք-ալէա մուգավէմէթ կէօսթէրիյէպիլ-միշ տիր։

Մըսըրտա պուլունան Ինկիլիզ մուխպիրլէրտէն պիրինին շէհատէ-թինէ կէօրէ, Մըսըրլըլարըն կէրէք նուֆուճաճա դիեատէ օլմալարը, կէ-րէք էլլէրինտէքի թօփլարընն սաեը-սընքն զիեատէլիկի էօյլէ պիր տէրէ-ճէտէ հիսս օլունմադտա պուլուն-մուշ տուր քի, պիր արա ժէնէրալ Կրահամընն ֆըրդասընընն գուրթուլա-մաեաճաղը զանն ու խէվֆ օլունա-կէլմիշ տիր։ Էկէր սիւվարի ասա-քիրի վագթինտէ եէթիշիպ, Մըսըր-լըլարընն օրտուսունունն արզա թա-լաֆընտան ալթէշ իտէրէք, օնլարը տաղըլմաեա մէճպուր իթմէէ-իտի, Արապի բաշա իշպու հիւճիւ-միւնտէ մուվաֆֆագ օլաճագ, վէ վուգու պուլաճագ մաղլուպիյէթ պիզիմ թարաֆ իչին էն վէխիմ նէթիճէսի ինթաճ իտէճէք իտի։

Թէշէբքիր իթմէլիեիդրի պու տա սուրէթի մանթուպէտէ խիթամ պուլուպ, Արապի բաշա իշպու հիւ-ճիւմիւնտէն հիչ պիր ֆաեիտէ կէօրէմէմիշ տիր։

Ատալէթէ բիայէթէն, Գայսէրիյ-եէտէն թարաֆըմըզա կէճնտերիլ-միշ օլան շու աթիտէքի թահրիրաթը տէրճ ու պէեան իտէրիզ։

. . . Խմբագիր

1. Լրագիր մը մեր նահանգին հա-մար սիրալ լուր մը կը հրատարակէ առանց քննութեան, ուստի Զէր ա-ջալլութեան յանձնելով մեր իրա-ւանց պաշտպանութիւնը, այս եր-կու գրութիւնները կը յղարկեմ ի հրատարակութիւն, ի յայտնու-թիւն ճշմարտութեան։

Զ. Առ այժմ այդ երկու գրու-թիւնք կը հաստատեն որ՝ մեր տե-ղական կառավարութեան դատա-բանին դիմելու համար, նոյն ինքն Դեր. Առաջնորդը համաձայն է. վասն զի Նորին անձնականութեան վերաբերեալ չէ՝ խնդիրը. որպէս յայտնի ցուցանէ իւր նամակը ուղ-ղեալ առ մեզ. որ կը քաջալերէ եւս զմեզ իրաւունքին պաշտպանելու որ և իցէ օրինաւոր միջոցներով։

3. Երեսփոխականն և քաղա-քական ժողովները համամիտ են մեզ դատարանին դիմելու համար, պաշտօնական կերպիւ արձանագ-րութեանց ստորագրութիւններով հաստատեալ է, զորս ի հարկին յայտնեմք։

4. Օսմանեան սահմանադրութեան (գանունը էսասինին) տրամադ-րութեան համաձայն է մեր բռնած ընթացքը։ Վասն զի օրինաց զօրու-թիւնը և իրաւունքը «ստորագաս» անձ չը ճանաչեր. վասն զի արդա-րութիւնը՝ ազգէն, պաշտօնական-լէն, և ամեն ակնածութենէ մեծ և հզօր է և վերագաս, և Բ. Դու-ռը պաշտպան է իրաւանց. և օրի-նաց զօրութեան և արդարութեան յենարան է։ Հետեւաբար մեք «յանդգնած չեմք»։

5. Դատաւորական ատենին մե-ծապատիւ անդամ մը, և նաև նոյն ինքն դատաւորն եւս ամիսներով ըս-պասեցին, և առանց սկսանելոյ դա-տին, ազդարարութիւններ, և իր-բև հրաւիրակներ ղրկեցին, ազ-գային ժողովոյն մէջ անօրինելու այս խնդիրը. բայց անսելի մեաց թէ՛ Դեր. Առաջնորդէն, և թէ՛ ժողո-վըրդէն. առ այժմ, խմբագրապետ ատէր, զայրացիս հրատարակերով ձեր պատուական Մանղումէին մէջ՝ ե-բախտապարտ կընէք զմեզ։ Եղե-լութեանց մանրապատում նկարա-գիրը՝ ի սարպել հարկին կարող եմք ցուցանել։

27 Յուլիս 1882 Կեսարիա

Տ. Մ–ԻՒՐԻՍ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

«1879 դեկտ. 14տէ բուէսսայի մի-լիեէմիզ թէճէմմիւնտէ, Ազգա-յին տուրք հազգընտա լէտէլ թէ-զէքքիւր, չու գարար վէրիլտի։ Քաղաքական ժողովուն 79 սեպտ. 26տա ապտ օլունան մէճլիսի ըէս-միսինտէ, քէղալիք մէճլիսի ու-մումինին 79 հոկտ. 19 ունտա ապտ օլունմուշ օլան մէճլիստէ արձանա-գրութիւնլարտա միւնտէրիճ շու խուսուստա վէրիլմիշ օլան գարար-լարընն ահ.քեամընա թէվֆիղան, ի-ճ. բասընա իշպու մէճլիստէ մուվա-ֆաղաթ օլունարագ, իգթիդայի հալտէ հիւքիւմէթին մուավէնէթի թալեպ օլունարագ, թահսիլինէ միւ-պաշէրէթ օլունմասը, միլլէթիմիզին հուգուգը միլլեէսինի իլթիզամ իթ-մէք տիմէք օլաճաղընտան. վէ Սահմանադրութիւնքն (նիզամնամէի միլլեէմիզին) նիզամը սուրէթէ եիւրիւմէսի, միհվերի դիւանը թէշ-քիլի, վէ խատէմէ մաաշլարը, վէ սաիր մուամէլէյի բէսիեեէլէրի բա-բրաճա իհթիեաճընն իքմալիյլէ օլա-պիլէճէկինտէն, մէղքիւր ժողովք-լարընն գարարը ինտէլ միլլէթ մագ-պուլ վէ միւսթէղլէմ կէօրիւլտիւ-կիւնտէն, պու խուսուստա մուգար-բէր 250 նուֆուսու միլեեէտէն թէֆ-թէրի մախսուսինտէ եազըլմըշ օլ-տուղու թէվզիի թագսիմի իւզրէ, թահսիլինէ պիլբիպա իմզա խէրիյյա։

Նշան Օհանեան. Մահ. Յարութիւն Ղազէրեան. Յակոբ Օհանեան. Յա-րութիւն Կիւմիւշեան. Մարտիրոս Եղիա-զարեան. Մ. Սարգիս Զամքէրթէնեան. Յակոբ լուսարեան. Մարտիրոս Շիմշիր-եան. Ստեփան Ժամկոչեան. Հաճի Կա-բրապետ Սաղըրեան. Կարապետ Արդար մօրուղեան. Յարութիւն Թէքէեան. Հա-ճի Սարգիս Սէլի օղլու. Բարսեղ Ժամ-կոչեան, Պետրոս Գ. Մընտիքեան։

«Գու իքի թահրիրաթքն բնագիրի ասբլ էլ եազըլարը իմզալէրիյլէ մու-սատագ օլուպ, եէտի սէնալէրին-տէ մահֆուզ տուր. վէ սայիր թահ-րիրաթ տախի հագգըմըզ օլտու-ղունու իգրար իտէրէք, հիւքիւմէթ տայիրէսինտէ միլլէթիմիզտէն սուլ մուամէլէ իսթիմալ իտէն պաղը զէ-վաթ, սէրէնճէմէ իլե պիզի բէրի-շան իթմէքտէ տիրլէր իքի սէնէ-տէն պէրի..... իլէրուտէ եազա-ըըզ. շիմտիլիք պու նէշրիեաթքն սէմէրէսինի կէօղէթմէքտէ յիզ»։

Սրժանապատիւ սիրելի,

Շէհրի հաղբը 14 թարիխի, մասա-թընըզա տայիր իրսալընըզ մէջթուպ թա-րաֆըմըզա վիսուլ, վէ իչարլարընըզ մա-լիմմիմիզ օլարագ, ըէսմի թահրիրաթը-մըզա լէթֆ իտիպ. հէվալէթէն Ազգային Վարչութիւնա կէօնտէրիք, սիզ գօվա-լատրգճա հէլալէթ պիր նէթիճէ օլուբ, վէ մագսէտինիզ մուվաֆֆագ օլուրսու-նուզ, քէտէր էթմէյին, միլլէթ իչի տիր աղըր եիւրիւսէ տէ, նիհաեէթ պիթէր, հէմման տուալէր պիրլէ, ողջ լեր՛ուք։

14 Նոյ. 1880

Ի Ս. Կարապետի վանս Կեսարիա

Եղիա Եպիսկոպոս
Կեսարիոյ

---

(287)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՋԼԱՐ

Նաղընտան չըգ տըգ տան սոնրա, Լօն-տրա սօղաղընտա քի խանէմիզէ կէ-լէճէկինիզէ սէօղ վերինիզ... վէ է-նիշտէնիզ գօնթ տը Լասէնիյլտէ պիրլիքտէ կէթիրինիզ, չիւնքի զա-թէն միւսաֆիրէյհ տախի տավէթլի-լէրտէն պիրի տիր։

—Իմտի էօյլէ օլտուղտա, բէ՛ք էյի, էօյլէ օլսուն։

—Աղիզիմ Մ. Մասօլ, սիզի տա-խի մութլազա պէքլէրիմ, – տէտի Լիօնէլ, – Սապահա գատար օյնա-եբպ էլլէնտիքտէն սոնրա, հէման թրաբէզա պաշընտան դալգըբղը-մըզ կիպի, տիւէլը մահէլինէ կի-տէրիզ... հաղբը կիճէ էլլիսէսիյլէ վուրուշմագլըգ տահա թօհաֆ վէ տահա կիւզէլ եէնի պիր շէյ օլմուշ օլուր։

—Գուտա եէնի պիր շէյ օլաճա-ղընտան... – տէյի ճէվապ վիրտի Լամպէր Մասօլ, – արթըգ ուզուն ուզատբեա, օլպապտէ պիր պէնա գալէմէ ալըրսը...

—Թապիթիյլե, օլ խուսուստան տօլաեը, պիզտէ կէրէք պէն վէ կէ-րէք եէկինլէրիմ, զիեատէսիյլէ մէճմուն օլաճաղըգ տը, – տէտի Լիօնէլ կիւլիմսէեէրէք։

* *

Գունլար իչ արգատաչ գահվէ Ռիշալն տիշտրը չըգարդտան սոն-րա, Լիօնէլ մէրդումտրտան այրը-լարագ, Սէնթ–Ուէն քէօշկիւնէ կիթտի։

—Տօգթօր Ժօսլէն պուրատա՞մը տըր, – տէյի սիւալ իթտի մէրդում Բօպէնսօն։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, – տէտի Բօպէնսօն...

—Նէ՞րէտէ տիր, քէնտի տայի-բէսինտէ՞մի տիր։

—Խայր, էֆէնտիմ, – չիմտի սա-լօնա կիրմէքտէ օլտուղունու կէօր-տիւ իտիմ...

Բօպէնսօնուն սէօյլէտիկի տօղրու իտի, չիւնքի ֆիլվագը Գօրա սա-լօնա կիտիպ մէրդումու օրատա պուլտու իսէ տէ, եալընըզ օլմատը-ղընընտա կէօրտիւքտէ զիեատէսիյլէ թէճճիւպ իյլէտի, զիրա, մէրդու-մուն եանընտա, հիչ թանըմատաղը իրի պօլու վէ իրի վիճուտու պիր ատամ պուլունմագտա իտի։

128

Գօրանընն թանըմագտա օլմատը-ղը մէրդում տօղթօրուն եանընտա պուլունան քիմսէ գըզըլ չէհրէլի, վէ եանագլարընտան սըգ վէ կիւմ-բահ վէ գըրմըզը սագալը, վէ բար-լաղ, գըստա, վէ գըվերճըգ տարբ-ճա տաչը իտի։

Մէրդումուն կէօհլէկի եաղտաը զաեէթ սէրթ վէ եիւքսէք օլտու-ղունտան, տայրի թա գըզըլճա օլան գուլաղլարընա գատար չըգմագ-տա իտի։

Մէրդումուն սաթրանճը պիր գու-մաշտան մամուլ օլան սէթրէսի իւ-զէրինտէն, մէշին պիր մուհաֆա-զա տերուունինտէ օլտուղու հալտէ, պիր տուրպին ասբլմագտա իտի։

Վէ սէյեահլըգտա կէղմէքտէ օ-լան Ինկիլիզլէրտէ կէօրիւլմէքտէ օլտուղու միսիլլու, էնլի վէ պուր-նու քէսիք վէ իրի էօքճէլի գուն-տուրալար կէյինմիշ օլուպ, վէ գուն-տուրալարը իւզէրինտէն տախի կիւ-միշիւ ըէնկ վէ գըստաճա թօղուգ-լարը, վէ էլլէրինտէ տախի քէօրէք տէրիսինտէն մամուտ գըրմըզը էլ-տիվէնլէրի պուլունմագտա իտի։

Մէրդումուն հալ ու հէյեէթին-տէն, էօյլէ ատի պիր ատամ օլմա-եբպ, իլա միթպէրճէ պիր ա-տամ օլմասը զանն օլունմագտա իտի։

Գօրա, հէր նէ գատար մէրդու-մու կէօրտիկինտէ տիչարը թէ-ճճիւպ օլտու իսէ տէ, պու ճիմ-լէ իլե տախի, մէրդումա բէմալի նէզաքէթ իւզրէ սէլամ վիրտի։

—Էֆէնտի, – տէտի տօղթօր Ժօսլէն կիւլիմսէեէրէք, – Մանսիէօ Վիլեամ Տիքսընը զաթընըզա թադ-տիմէ միւսարաաթ իտէրիմ, զա-եէթլէ նաղիք պիր զաթ օլուպ, վէ Միտլանտտա վագը Տիքսըն–Բար-գընընտա միթիէսարբբֆը տըր։

—Պէսպէկլի աթիպ տօսթլարը-նըզտան պիրի օլմալը տըր, էօյլէ սէկիլմի, – տէյի սիւալ իթտի մէր-գումէ։

—Եիւբհէսի՛զ... – տէյի ճէվապ վիրտի մէրդում եապանճը Ինկի-լիզճէ սէօյլէեէրէք։

—Իմտի, էօյլէ օլտուղտա, – տէ-տի Գօրա բէք ֆասիհ սուրէթտէ Ինկիլիզճէ սէօյլէեէրէք, – պուրա-եա թէշրիֆինիզտէն տօլաեը լիֆթի-խար իտէրիմ... – տօսթը աղիզի-միզ տօգթօր էֆէնտինին տօսթլարը, պուրասընա, թըպգը քէնտի խանէ-լէրի նազարբյլա պագմալը տըրլար։

Վիլեամ Տիքսընն տախի Ինկիլիզ-ճէ օլարագ օլտուղու հալտէ, քէն-տի հագգընտա զուհուրա կէմէք-տէ օլան օլ հիւրմէթի աղիմէտէն տօլաեը թագտիմի թէշէքքիւրլէր իթտիքտէն սոնրա, թըպգը պիր Ֆրանսըզ կիպի Ֆրանսըզճա սէօյլէ-եէրէք տախի,

—Լիֆէնտի, պիզտէ քէնտինիզ պէնիմ քիմ օլտուղումու թանը-եամատըգընըզ հալտէ, արթըգ պաշ-գալարընն իսէ գաթան թանըեամա-եաճաղլարընտա չիւբհէ եօք տուր։

—Ա՛, Միշէլ Սէրվա՞նընըզ սիզ, – տէտի Գօրա տիչարը թէհայիւր օլարագ։

—Էվվէթ, էֆէնտի... – տէյի ճէվապ վիրտի Ժան Բընօ, – տօգ-թօր Ժօսլէն, եալընըզ օն իքի սա-աթ զարֆընտա ըէնկիմի թէպտիլ իլե պէնի պու հալէ կէթիրտի...

—Աղիզիմ, սիզ պու հալ վէ գը-եաֆէթինիզլե, բէք իյի պիր թէա-թրօ օեունճուսու «լապիլէճէքսի-նիզ տիր, – տէյի պաղբրը Գօրա։

—Ոչ, ոչ, իշպու զարայիպ նէ-վինտէն օլան թէպտիլի հալու ըէնք-տէն մագսէտ նէ տիր...

—Բէք չօղ սէպէպլէր վար տըր, նասրլքի շիմտիտէ զաթընըզա արզ ու իֆատէ իյլէհէճէկիմ տիր...

—Լաքին, էվվելա ըէհտ իտէ-րիմ զաթընըզ խապէր վիրինիզքի, եէնի պիր հավատս վա՞ըմը տըր...

—Զոգ հավատիպէր վար տըր ... – եարբն սապահ պիրիյլէ տիւ-էլլօեա չըգաճաղըմ տըր...

Ժան Բընօ իլե տօղթօր Ժօսլէն պու լաղըրտըեը իշիթիր իշիթմէզ էյիմ պէյիմ օլտուլար։

—Տիւէլլօեա՞մը չըգաճաղընըզ ... – տէտի Ժան Բընօ, – սահի՞մի սէյլեեօրսունուզ։

—Բէք սահիհ սէօյլէեօրում... – վէ տապանճա իլէ իճրա իտիլէճէք տիր... սապահրն սաաթ ութքինտէ... Վէնսէն օրմանընտա... բօրթ ժօն լօղանթասը եազընընտա...։

—Ամա՞ն եա Բէպպիմ, քի՞մ իլե,

—Ժագօպ Շիլլէր նամ արսըզ հէրիֆին պիրիյլե, չիւնքի մէրդում պիր գաչ թօգաթ վուրտում։

—Սէպէ՞պ նէ իտի։

Գօրա վուգուի հալի պիր սուրէթի աճիլէտէ նաղլ ու պէեան իլ-լէտի։

—Մատամքի տօղրուտան տօղ-ղու սիզէ խիթապէն պիր սէօղ սէօյ-լէմէմիշ իմիշ, ասլա էհէմմիյէթ

(Ֆիլ 24 շապան սէնէ 99, վէ Ֆիլ 28 հազիրան սէնէ 98 Թարիխլէ վիլաեաթը ճէլիլէ ասլնէ միֆէթիշլիքլերինէ Թասթիր օլունան Թահրիրաթը Սէյեէնին սուրէթի տիր։)

Գօնթրաթօ վարիտաթընը թէէմինի խթիֆասըյա պէրապէր, գօնթրաթօ ադտը մուամէլաթնտա խայգեա մուճիպի սուհուլէթ օլմադիւղրէ, պատէմա թանզիմ խալիճէք իճար գօնթրաթօլարընա, խարճը նիզամիսի տէրէճէսինտէ բուլ վաղըյլա իգթիֆա խալիմէսի, վէ թէֆէրրուաթը հադդընտա, Եուրայի Տէվլէթ թանզիմաթ տահիրէսինճէ թատիլէն գալէմէ ալընըպ, հէյեաթի ումումիյեսինտէն թէտրիգ վէ թատիգ զըլընան Լ՚ոբը ատ՚ոբ Նէզամ-Նամէսինին մէրիյեէթի ահքամըյլա պէրապէր, պատէմա, ուսուլինէ թէվֆիգան պիր թանզիմ, զըյմէթի սահիհէսի նիսպէթինտէ, բուլ եաբըշըրըլան իճար վէ խթիճար մուգավէլաթընը, մուգավէլաթ մուհարիրլերի, վէ եա պէլէտիյեէ մէմուրլարը տայիրէլերի թարաֆընտան թատիգ հաճէթ գալմահաճաղը ճիհէթլէ, մուգավէլաթ մուհարիրլերի ճանիպինէն թատիղի հադզընտա ճարի օլան խարճ թարիֆէսինին եէթմիշինճի մատտէսի, պիթթապ սաղըթը ան էլ հիւքմ օլաճաղընտան, պունունտա թայ վէ իլանը խուսուսլարընա Եուրայի տէվլէթ, վէ էնճիւմէնի մախսուսու մէշվէրէթ գարարըյլա պիլիսթիղան իրատէի Սէնիյեէյի հաղրէթի Բաթիշահի շէրէֆսուտուր պույրուլտուղու պէեանը ալիսիլլէ, ֆոյէեէ Աուէյեէ իճապընին իճրասը, պաշ վէքեալէթի ճէլիլէ ճանիպի ալինտէն շէրէֆվարիտ օլան թէզքիրէի սամիյէտէ էմր ու իշար պույրուլմաղլէ, մուճիպինճէ սուրէթի հալին մուգավէլաթ մուհարիրլերինէ թէպլիղի խուսուսունուն թարաֆընընդա իսպարը, ումուրու հուգուղիյէ միտիրիյեէթինտէն իֆատէ վէ նիզամնամէի մէզքիւրուն նուսսէխի մաթպուասընտան եիկիրմի զբթասը լէֆֆէն ֆէրիսթատէ զըբնմըշ օլմաղլէ, պէր մինվալը մուհարիրէ իֆայը մուզթէզասը...։

Իֆատը ատ՚ոբ Նէզամ-Նամէսի տէր

1. Մատտէ. Կէրէք Տէրիսաատէթտէ, վէ կէրէք թաշրայարտա, հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, խանէ վէ տիւքքեան, վէ չիֆթլիք կիպի պէր ագարընը իճար իտեճէք օլտուղտա, միսսէճիր իլէ, պէյրլէրինտէ պիր մուգավէլէ թանզիմինէ մէճպուր տուր։

2. Մատ. Մուգավէլէնամէտէ միճիր իլէ միսսթէճիրին իսմ վէ չէօհրէթի, վէ սէնատթ, վէ մահէլլի իղամէթլէրի, վէ հանկը տէվլէթ թէպատընտան օլտուղլարը, վէ ագարընը նէվի, վէ մէվզրի, վէ նէ իչին խթիմալ օլունաճաղ, վէ իճարէնին միտատէթի վէ պէտէլի իճարէնին միզտարը, վէ միւճճէլ իսէ թէզատիթի մուսալեէնէսի վէ մուաճճէլ իսէ, մուաճճէլ օլտուղու պէեան օլունաճաղ տարը։

3. Մատ. Մուճիր իլէ միսսթէճիր, մուգավէլէնամէի, պէյնլէրինտէ, խթիեարլարի վէճհ իլէ թանզիմ խալիգ, գանուն վէ նիզամ, վէ ատապը ումումիյեէեէ մուխալիֆ օլմահան հէր տիւրլիւ շէրայիթի մուգավէլէ իտեճէքլէր տիր։

Ֆագաթ, պէյնլէրինտէ հէր նէ չարթ իտէրլէր իսէ, մուգավէլէնամեէ տէրճ իթմէլէրի լազըմ կէլիր։

4. Մատ. Զիֆթլիք, վէ պօսթան, վէ համամ, վէ պէրպէր տիւքքեանը կիպի, ագարաթը տէրուունէրինտէ մէվճուտ օլան թիմուրպաշ ալէաթը իչին պիր տէֆթէր եաբըլմաղ լազըմ կէլտիկի կիպի, ագարընը հէյեաթի հազրէսի հազրընտա տախի, մուճիր վէ միսսթէճիր պէյնլէրինտէ, պիր տէֆթէր թանզիմ վէ միսպատէլէ իտէպիլիրլէր, վէ հէր հալատ, էօյէ պիր տէֆթէր եաբըլմըզընդան մուգավէլէնամէտէ զիրը օլունմասը լազըմ կէլիր։ Վէ միւատէթի իճարէնի ինզըզասընտա, թիմուրպաշ վէ կէտիք ալէաթընդան, տէֆթէրի մէզքիւրտէ պէեան օլունտուղու իւղրէ, մուճիրէ թէպլիմի լազըմ կէլմէյիք կիպի, ագարընտախի, տէֆթէրի մէզքիւրտէ, թարիֆ օլունտուղու հէյեէթ իւղրէ, ըէատ ու թէպլիմի լազըմ կէլիր։

Ֆագաթ, թապիեաթըյլա էսքիմիշ իսէ, միսսթէճիր անտէն մէսուլ օլմազ։

5. Մատ. Սապի, վէ մէճնուն, վէ մահուտ օլանլարընը մուգավէլէնամէլէրի, վէլիլէրի վէ եա վասիյէրի մարիֆէթիյլէ, մահքէմէ քեաթիպի թարաֆընտան թանզիմ օլունուր։

Բէզալիք, միթէվէլլի թարաֆընտան, իճարէի վահիտէի պիր ագարը մէվզուֆ, իճար օլունաճագ օլտուղու հալատ, մուգավէլէնամէի, ագարընը մէնսուպ օլտուղու մահքէմէ թարաֆընտան թանզիմ օլունուր։

6. Մատ. Մահքէմէ թարաֆընտան թանզիմ օլունան մուգավէլէնամէլէր իւղրինէ, իշպու նիզամ թէվֆիգան, եաբըշըրըլմասը լազըմ կէլէն գօնթրաթ բուլարը պէտէլինին օնտա պիրինէ միւսամի իւճրէթի քեաթիպիյեէ ալընաճաղ, վէ իշպու իւճրէթին ալընարը, մուգավէլէնամէնին զահրընա իշարէթլէ իմզա վէ խաթէմ խալիճէք տիր։

7. Մատ. Իճարէի վահիտէի օլան ագարաթը մէվզուֆէ իշ սէնէտէն զիեատէ միւատէթ իլէ իճար օլունամաղ։ Սաեիր ագարաթընտախի, ոօգուզ սէնէտէն զիեատէ միւատէթ իլէ իճարը թէճվիզ զըլընամաղ։

8. Մատ. Ագարը մէրճու, միշթէրէք իսէ, հիսսէտարլարընը միզտարը հիսսէլերի, պաշդա պաշդա, մուգավէլէնամեէ տէրճ օլունաճագ տարը։

9. Մատ. Մուգավէլէնամէլէր, իքի նուսխէ օլարագ, եաբըլըպ թաբաֆէյինին, վէ քէֆիլի վար իսէ, անընտախի, թէմհիր վէ իմզա իթմէսի լազըմ տարը։

10. Մատ. Իճար վէ խթիճար մուգավէլէնամէլէրինին խարճը, պէտէլի իճարընը եիւզտէ պիրինինտէ օլարագ, մախսուսէն թէրթիպ օլունան գօնթրաթ բուլարը վասթասըյլա խթիֆա օլունուր։

Պունտան մատտա, մէզքիւր մուգավէլէնամէլէր, ըէսմի տամղա գանունունա տախի թապի տիր։ Գօնթրաթօ խարճը մուճիրէ այիտ օլտուղու կիպի, տամղա ըէսմի տախի մուգավէլէնամէ նուսխէլերի քիմին եէտինտէ գալըր իսէ, անընթարաֆընտան իֆա օլունուր։

11. Մատ. Գօնթրաթօ բուլարը, տէրէճաթը միսթէլիֆէտէ, վէ օրթասընտան իբրիյէ թէֆրիգ խալիճէք սուրէթտէ իմզա օլունմուշ տուր։

Հէր տաեիրէի պէլէտիյեէնին, քէնտիսինէ մախսուս, գօնթրաթ բուլու օլուպ, իւղրինտէ օ տաեիրէնին նիսպէթինտէ մուհարիրէ տիր։

12. Մատ. Իճար ու խթիճար իչին թանզիմ խալիճէք մուգավէլէնամէլէր իւղրինէ, մէպալիղի միսթէվիյեէսինին, եանի գարարլաշըրըլան միւատէթի իճար զարֆընտա, նէ գատար պէտէլի իճար ալընաճագ իսէ եէքիւնիւնին եիւզտէ պիրի նիսպէթինտէ օլարագ, ագարընը մէնսուպ օլտուղու տաեիրէի պէլէտիյեէեէ մախսուս գօնթրաթօ բուլու եաբըշըրըլմագ լազըմ տըր։ Գօնթրաթօ բուլարը սրթասընտան թէֆրիք խալիճէք, նը-ֆը մուճիր էլինտէ գալաճագ նուսխէեէ, վէ նրսֆը տիկէրի տախի միսսթէճիր էլինտէ պուլունաճագ նուսխէեէ եաբըշըրըլըր։ Էթթիր եաբըլտըղընը մուգավէլէնամէտէ զիրը օլունմասը լազըմ կէլիր։ Վէ միւատէթի իճարէնի ինզըզասընտա, թիմուրպաշ վէ կէտիք ալէաթընդան, տէֆթէրի մէզքիւրտէ պէեան օլունտուղու իւղրէ, մուճիրէ թէպլիմի լազըմ կէլմէյիք կիպի, ագարընտախի, տէֆթէրի մէզքիւրտէ, թարիֆ օլունտուղու հէյեէթ իւղրէ, ըէատ ու թէպլիմի լազըմ կէլիր։

Ֆագաթ, թապիեաթըյլա էսքիմիշ իսէ, միսսթէճիր անտէն մէսուլ օլմազ։

13. Մատ. Պիր գօնթրաթնուն հավի օլտուղու մէպլաղընը ճէսամէթի իգթիզասընընա միւրէթթէպ օլան գօնթրաթօ բուլարընընը միֆէրիտէն խթիմալի ույամատըղը թագտիրտէ, լիւզումու գատար միթէատտիտ գօնթրաթօ բուլարը իլավէսիյլէ իքմալ օլունուր։

14. Մատ. Գօնթրաթօ բուլարը, մուգավէլէնամէլէրին հիյնի թէմհիր վէ իմզասընտա եաբըշըրըլմագ լազըմ կէլիր, միհր վէ եա իմզա վէ թարիխին պիր զըմը, գօնթրաթօ բուլարընընը եաղըլարընը քիւլլէն պօզմահաճագ սուրէթտէ, իւղրինէ թէսատիֆ խթիրիլմէք, վէ գօթրաթօ բուլարը միթէատտիտ օլտուղու սուրէթտէ տախի, հէր պիր գօնթրաթօ բուլունուն պիր միգտար մահալինէ թարիխ վէ միհր վէ եա իմզա եիրիւտիլէրէք իպթալ խալիմէք իճապ իտէր։

15. Մատ. Մահքէմէ մարիֆէթի իլէ թանզիմ խալիճէք մուգավէլէնամէլէրէ ալթընճը մատտէ մուճիպինճէ ալընաճագ իւճրէթի քեաթիպիյեէ պատ էթ թէնզիլ իճապ իտէն բուլ եաբըշըրըլաճագտարը։

(Տէվամ)

ԷՐԶԸՐՈՒՄ

Կարինէն մեզ ուղղեալ նամակի մը հետեւեալ ցաւալի տեղեկութիւնները կ՚քաղենք։

«Կարնոյ ազգային վիճակը զէշ է, և հետզհետէ վատթարանալու վրայ է։ Ազգային մնաւոր մօտ 1700 ոսկւոյ բաց պարտք մ՚ունի, որ ծանրացած է Ազգին վրայ։ Դըպրոցական վիճակը և եկեղեցական ծէսք և արարողութիւնք խանգարուած են, և աւելի արևմտեան եկեղեցիներու յարմարած։ Վարժարանին մէջ Պօլսէն բերուած երկու քոյր, վարժուհւոյ պաշտօն կ՚վարեն. տասնք նախ պապական էին, հիմա ալ բողոքականութեան յարեալ են։ Երբ Պոլսոյ մէջ գաւառները բոլոր դրած ճիգուիթիւնն ու բողոքականութիւնը հալածելու ջանքեր կ՚լինին, հոս պապական—բողոքական վարժուհիներ կ՚զործածուին որոնք ոչ միայն կարող չեն Հայ մանկտին կրթել, այլ և իրօք դեռ կրթութեան և բարոյական դասերու կ՚կարօտին (*)։ Այս օրիորդաց կեանքը ժողովրդեան մէջ գայթակղութիւն սփռելու վրայ է։ սակայն զօրաւոր պաշտպանութեան ներքև են. վասն զի Դեր. Առաջնորդը որ տեսակ մը հնարքով դպրոցին վերատեսչութիւնը ստանձնած է, ջերմ կերպով կ՚պաշտպանէ, իւր հետ ունենալով մի քանի երևելիներ որոնց ձեռքով եղած է 1700 ոսկւոյ բաց պարտքը։ Վարժարանաց Հոգաբարձութիւնը մեծաւ մասամբ ազգա անձերէ կը բաղկանայ, և եթէ մի կամ երկու ուսեալ անձինք կան, անոնք ևս Դեր. Առաջնորդին խնկարկու են։

«Դեր. Առաջնորդը բաւական ճարպիկ է ժողովուրդներու մէջ դերերը խաղալու մասին։ Պատրիարքարանէն եկած դրութեանց իմաստը միայն ժողովին կը յայտնէ, իսկ գրուած պատասխանները ուղած մարդոց ստորագրել կուտայ յանուն դիւանի։ Անցեալները եկեղեցւոյ երգեցողութեանց մէջ աղդային երգ ըսուեցաւ, որուն դէմ բողոք բլլալով Կեդր. Կրօնական ժողովին, այս վերջինը բացատրութիւն պահանջեց, սակայն տրուած բացատրութիւնը ճիշդ չէր և Կրօնական Ժողովը կլլեց։

«Տեղւոյս վիճակը ոչ միայն անդոհացուցիչ է այլ և կարեկցութեան արժանի է. Կարին իբր կեդրոն Հայաստանի իւր դիրքին արժանաւոր վիճակ մ՚ունենալէ հեռի է. ժողովրդեան ամենամեծ մասը այս վիճակէն բոլորովին յուսահատած և ձանձրացած է. և կ՚վախցուի որ մօտալուտ յեղափոխութիւն մը ծագի որոյ նշանները տեսնուիլ սկսած են։ Իսկ կեդրոնը բոլորովին անիշխանութեան մատնուած, գաւառներու վրայ բնաւ հոգ չունի։ Աստուած այցելութիւն ընէ մեզ»։

Կը յուսամք որ Այլազեան Աբրահամ էֆ. ի կողմանէ առ Կեդր. Վարչութիւնն մատուցեալ Ծրագրին մէջ զոր երէկ Մասիսի մէջ տեսանք, աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններ տրուած են այս մասին. սակայն ո՞վ պիտի բարւոքէ այս վիճակը.—Վարչութիւնը. դժուարին է մեզ հաւատալ։

(Հայրենիք)

Պու քէրրէ Ֆրանսատա վագը Բուէն լիմանընա Սէմբն՚ս-Պէթէլ իսմինտէ պիր վաբոր վասլ օլմուշտուր։ Պու վաբոր, սահիպի օլան պիր զէնկին Ինկիլիզ թարաֆընտան պիր Բրօթէսթան ճէմիյեէթինէ թէրք օլունմուշ օլուպ, ճէմիյեէթի մէզքիւրէ, իշպու վաբորու սահիպի տէրեատտէ պուլունան չէհիրլէրէ կէօնտէրիպ, օրալարտա Ինճիլ վէ Թէվրաթը-Շէրիֆ թէվզի իթտիրմէքտէ տիր։ Վաբորուն պիր գաչ թայիֆէսի իլէ իքի գարտանը վար տըր, վէ տէրունինտէ իչ նէֆէր տէ վաեիզ պուլունմագտա տըր. միւսամիլէյհիմ վաեիզէր, վաբորուն, քիլիսէ հալինտէ պուլունան, անպարընտա հէր ագշամ վէ բազար կիւնտիզլէրի տուալար օղումագտա տըրլար։ Իշպու տուալարտա վաբորուն օղրատըղը լիմանլար էհալիսինտէն խայլի էշխաս հաղրը պուլունուեոր։

ԱԶԳ

Յառաջիկայ կիւրակէ որ է Օգոստ. 29, Ֆէրի գիւղի Ուսումնասիրաց Ընկերութիւնս Ընդհ. Ժողով ունի ժամ ճիշդ 6 ին, ի սրահ Վարդանանց Վարժարանի։

Ուստի կը խնդրուի արդոյ բաժանորդներէն որ նոյն օրն որոշեալ ժամուն ներկայ գտնուելով իւրեանց ընկերական պարտականութիւնը կատարել փութան։

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Ընտրութիւն Տնօրէն խորհրդոյ պակասեալ անդամոց.
2. Տարեկան հաշուեկշիռ Տնօրէն խորհրդոյ։

1882 Օգոստ. 26
Ֆէրի գիւղ

Մնամ, Հն.
Ատենադպիր Ատենապետ
Ն. Թ-ՂՄ-Ի-Ն Մ. Սդ-Ն

* * *

Առ բարեպաշտ ազգայնս, Վաղը՝ կիրակի, Պէշիկթաշի Եկեղեցւոյն տօնն ըլլալով, Սուրբ Պատարագ պիտի մատուցանէ Դեր. Տ. Խորէն Սրբազան Արքեպիսկոպոս Լուսինեան։

28 Օգոստ. 1782

ՄԻԱՑՆԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ

Կ. Պոլիս 24 Օգոստոս. 1882

Տէր,

Միացեալ ընկերութեանց կեդրոնական Ժողովոյ Լիս. նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիւրակէ օր, 29 Օգոստոս, Ղալաթիոյ Կեդրոնական Վարժարանին մէջ, ժամը ճիշդ 6 ու կէսին։

Կը խնդրուի Ձեր մեծապատուութենէ որ հաճիք անպատճառներկայ գտնուիլ սոյն կարեւոր նստին։

Նախագահ
Ա. Ա. ՏԻՐՐԻՒ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Ընթ. և վաւերացումն նախնոնտի ատենագրութեան.
2. Դիւանական թղթակցութիւն.
3. Առաջարկ Տնօրէն Ժողովոյ նոր վարժարանի մը բացման համար.
4. Առաջարկութիւնք Տնօրէն Ժողովոյ.
5. Խնդիր դասագրոց.
6. Տեղեկագիր Տնօրէն Ժողովոյ (ապրիլ 25 թուական).
7. Դրութիւն 16 երեսփոխանաց։
8. Տեղեկագիր Արարատեան ընկերութեան հաշուեքննիչ յանձնաժողովոյ։

Պրիւնսվիւք բիեանպօսընը իւչնենիւ գըմա քէշիտէլերինտէն թարաֆըմզտան սաթըլմըշ օլան պիլէթլերտէն աթիտէքի նիւմէրօլարա իսապէթ իթմիշ օլտուղունտան, համիլլեր կէլիպ ագճէլէրինի ալմաղա տավէթ օլունուրլար։

Ն. 26253· 26277· 29422· 29446·
» 30671· 36098· 44671· 44675·
» 53459· 71154· 79625· 83757·
» 88061· 88073· 88075· 88121·
» 88161· 88163· 89065·

վէ Համպուրկըն պէշինճի քէշիտէսի Օգոստոս 31 տէ վէ Պրիւնսվիւքին տէօրտիւնճիւ քէշիտէսի Սեպտեմբեր 9 տա վուգու պուլաճագլարընտան, կէրէք բաղպէթլու հիսսէտարան վէ կէրէք եէնիտէն հիսսէտար օլմաղա արզու իտէնլէր, Լ-Ի-Բ-Ի-Ռ պիլէթէրի պիլէթլերինի ալմաղա տավէթ օլունուրլար։

Գալաթատա Բօմիսիօն խանը
դարշըսընտա Ն. 9
Սարրաֆ
Ղ. Փ. ԶՈՐՈՒՐԵԱՆ
2—3

ԻԶԼԻ ԽԱՍԹԱԼԸԴԼԱՐ,
իրմին էն ոսն թէրագդեաթընտան իսթիֆատէ իտէրէք, թէրթիպ իթմիշ օլտուղում ուսուլու ճէտտիտ էսասընտան թէտավի օլունուրլար։ Իչճատքէրտէմ օլան իշպու ուսուլ իլէ թէտավի օլունան պիր խասթանէն հինի թէտավիսինտէ վիճատունունէ էճզալարընին իյֆաի վազիֆէ իլլէմէլերինէ ալշխայել կէլմէդ։

Կէնճլիւք Լիսէ-ոէրինէ Բ-ոդ Էրդէ Ըն-Ը-ոբ խասթալըղընը, վէ Նէվրոզ թապիր օլունան սինիր խասթալըղընը, վէ Թէ-ոէ Ֆ-Լէ ոէդ Էէրիդ-ոբ տախի սաղլարընընդա։ Հէր քէս արրընընդ ալա ֆաշ օլունմաճաղընա թէէմին օլունապիլիր։

Խասթալարատան, միւպթէլա օլտուղլարը մարազը մէքթուպ իլէ թաֆսիլէն պէեան իլլէմէլերի, միւթէմէննա տընը։

Տ. Քթոր Պէլլա Բարիս,
Ռլաս տը լա Նասիօն Ն. 6

Dr BELLA, PARIS
6 PLACE DE LA NATION, 6

(Ֆիլ 24 շապան սէնէ 99, վէ Ֆիլ 28 հազիրան սէնէ 98 Թարիխլէ վիլաեաթը ճէլիլէ ասլնէ միֆէթիշլիքլերինէ Թասթիր օլունան Թահրիրաթը Սէյեէնին սուրէթի տիր։)

Գօնթրաթօ վարիտաթընը թէէմինի խթիֆասըյա պէրապէր, գօնթրաթօ ադտը մուամէլաթնտա խայգեա մուճիպի սուհուլէթ օլմադիւղրէ, պատէմա թանզիմ խալիճէք իճար գօնթրաթօլարընա, խարճը նիզամիսի տէրէճէսինտէ բուլ վաղըյլա իգթիֆա խալիմէսի, վէ թէֆէրրուաթը հադդընտա, Եուրայի Տէվլէթ թանզիմաթ տահիրէսինճէ թատիլէն գալէմէ ալընըպ, հէյեաթի ումումիյեէսինտէն թէտրիգ վէ թատիգ զըլընան Լ՚ոբը ատ՚ոբ Նէզամ-Նամէսինին մէրիյեէթի ահքամըյլա պէրապէր, պատէմա, ուսուլինէ թէվֆիգան պիր թանզիմ, զըյմէթի սահիհէսի նիսպէթինտէ, բուլ եաբըշըրըլան իճար վէ խթիճար մուգավէլաթընը, մուգավէլաթ մուհարիրլերի, վէ եա պէլէտիյեէ մէմուրլարը տայիրէլերի թարաֆընտան թատիգ հաճէթ գալմահաճաղը ճիհէթլէ, մուգավէլաթ մուհարիրլերի ճանիպինէն թատիղի հադզընտա ճարի օլան խարճ թարիֆէսինին եէթմիշինճի մատտէսի, պիթթապ սաղըթը ան էլ հիւքմ օլաճաղընտան, պունունտա թայ վէ իլանը խուսուսլարընա Եուրայի տէվլէթ, վէ էնճիւմէնի մախսուսու մէշվէրէթ գարարըյլա պիլիսթիղան իրատէի Սէնիյեէյի հաղրէթի Բաթիշահի շէրէֆսուտուր պույրուլտուղու պէեանը ալիսիլլէ, ֆոյէեէ Աուէյեէ իճապընին իճրասը, պաշ վէքեալէթի ճէլիլէ ճանիպի ալինտէն շէրէֆվարիտ օլան թէզքիրէի սամիյէտէ էմր ու իշար պույրուլմաղլէ, մուճիպինճէ սուրէթի հալին մուգավէլաթ մուհարիրլերինէ թէպլիղի խուսուսունուն թարաֆընընդա իսպարը, ումուրու հուգուղիյէ միտիրիյեէթինտէն իֆատէ վէ նիզամնամէի մէզքիւրուն նուսսէխի մաթպուասընտան եիկիրմի զբթասը լէֆֆէն ֆէրիսթատէ զըբնմըշ օլմաղլէ, պէր մինվալը մուհարիրէ իֆայը մուզթէզասը...։

Իֆատը ատ՚ոբ Նէզամ-Նամէսի տէր

1. Մատտէ. Կէրէք Տէրիսաատէթտէ, վէ կէրէք թաշրայարտա, հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, խանէ վէ տիւքքեան, վէ չիֆթլիք կիպի պէր ագարընը իճար իտեճէք օլտուղտա, միսսթէճիր իլէ, պէյրլէրինտէ պիր մուգավէլէ թանզիմինէ մէճպուր տուր։

2. Մատ. Մուգավէլէնամէտէ միճիր իլէ միսսթէճիրին իսմ վէ չէօհրէթի, վէ սէնատթ, վէ մահէլլի իղամէթլէրի, վէ հանկը տէվլէթ թէպատընտան օլտուղլարը, վէ ագարընը նէվի, վէ մէվզրի, վէ նէ իչին խթիմալ օլունաճագ, վէ իճարէնին միտատէթի վէ պէտէլի իճարէնին միզտարը, վէ միւճճէլ իսէ թէզատիթի մուսալեէնէսի վէ մուաճճէլ իսէ, մուաճճէլ օլտուղու պէեան օլունաճագ տարը։

3. Մատ. Մուճիր իլէ միսսթէճիր, մուգավէլէնամէի, պէյնլէրինտէ, խթիեարլարի վէճհ իլէ թանզիմ խալիգ, գանուն վէ նիզամ, վէ ատապը ումումիյեէեէ մուխալիֆ օլմահան հէր տիւրլիւ շէրայիթի մուգավէլէ իտեճէքլէր տիր։

Ֆագաթ, պէյնլէրինտէ հէր նէ չարթ իտէրլէր իսէ, մուգավէլէնամեէ տէրճ իթմէլէրի լազըմ կէլիր։

4. Մատ. Զիֆթլիք, վէ պօսթան, վէ համամ, վէ պէրպէր տիւքքեանը կիպի, ագարաթը տէրուունէրինտէ մէվճուտ օլան թիմուրպաշ ալէաթը իչին պիր տէֆթէր եաբըլմաղ լազըմ կէլտիկի կիպի, ագարընը հէյեաթի հազրէսի հազրընտա տախի, մուճիր վէ միսսթէճիր պէյնլէրինտէ, պիր տէֆթէր թանզիմ վէ միսպատէլէ իտէպիլիրլէր, վէ հէր հալատ, էօյէ պիր տէֆթէրընդան մուգավէլէնամէտէ զիրը օլունմասը լազըմ կէլիր։ Վէ միւատէթի իճարէնի ինզըզասընտա, թիմուրպաշ վէ կէտիք ալէաթընդան, տէֆթէրի մէզքիւրտէ պէեան օլունտուղու իւղրէ, մուճիրէ թէպլիմի լազըմ կէլմէյիք կիպի, ագարընտախի, տէֆթէրի մէզքիւրտէ, թարիֆ օլունտուղու հէյեէթ իւղրէ, ըէատ ու թէպլիմի լազըմ կէլիր։

Ֆագաթ, թապիեաթըյլա էսքիմիշ իսէ, միսսթէճիր անտէն մէսուլ օլմազ։

5. Մատ. Սապի, վէ մէճնուն, վէ մահուտ օլանլարընը մուգավէլէնամէլէրի, վէլիլէրի վէ եա վասիյէրի մարիֆէթիյլէ, մահքէմէ քեաթիպի թարաֆընտան թանզիմ օլունուր։

Բէզալիք, միթէվէլլի թարաֆընտան, իճարէի վահիտէի պիր ագարը մէվզուֆ, իճար օլունաճագ օլտուղու հալատ, մուգավէլէնամէի, ագարընը մէնսուպ օլտուղու մահքէմէ թարաֆընտան թանզիմ օլունուր։

6. Մատ. Մահքէմէ թարաֆընտան թանզիմ օլունան մուգավէլէնամէլէր իւղրինէ, իշպու նիզամ թէվֆիգան, եաբըշըրըլմասը լազըմ կէլէն գօնթրաթ բուլարը պէտէլինին օնտա պիրինէ միւսամի իւճրէթի քեաթիպիյեէ ալընաճագ, վէ իշպու իւճրէթին ալընարը, մուգավէլէնամէնին զահրընա իշարէթլէ իմզա վէ խաթէմ խալիճէք տիր։

7. Մատ. Իճարէի վահիտէի օլան ագարաթը մէվզուֆէ իշ սէնէտէն զիեատէ միւատէթ իլէ իճար օլունամաղ։ Սաեիր ագարաթընտախի, ոօգուզ սէնէտէն զիեատէ միւատէթ իլէ իճարը թէճվիզ զըլընամաղ։

8. Մատ. Ագարը մէրճու, միշթէրէք իսէ, հիսսէտարլարընը միզտարը հիսսէլերի, պաշդա պաշդա, մուգավէլէնամեէ տէրճ օլունաճագ տարը։

9. Մատ. Մուգավէլէնամէլէր, իքի նուսխէ օլարագ, եաբըլըպ թաբաֆէյինին, վէ քէֆիլի վար իսէ, անընտախի, թէմհիր վէ իմզա իթմէսի լազըմ տարը։

10. Մատ. Իճար վէ խթիճար մուգավէլէնամէլէրինին խարճը, պէտէլի իճարընը եիւզտէ պիրինինտէ օլարագ, մախսուսէն թէրթիպ օլունան գօնթրաթօ բուլարը վասթասըյլա խթիֆա օլունուր։

Պունտան մատտա, մէզքիւր մուգավէլէնամէլէր, ըէսմի տամղա գանունունա տախի թապի տիր։ Գօնթրաթօ խարճը մուճիրէ այիտ օլտուղու կիպի, տամղա ըէսմի տախի մուգավէլէնամէ նուսխէլերի քիմին եէտինտէ գալըր իսէ, անընթարաֆընտան իֆա օլունուր։

11. Մատ. Գօնթրաթօ բուլարը, տէրէճաթը միսթէլիֆէտէ, վէ օրթասընտան իբրիյէ թէֆրիգ խալիճէք սուրէթտէ իմզա օլունմուշ տուր։

Հէր տաեիրէի պէլէտիյեէնին, քէնտիսինէ մախսուս, գօնթրաթօ բուլու օլուպ, իւղրինտէ օ տաեիրէնին նիսպէթինտէ մուհարիրէ տիր։

12. Մատ. Իճար ու խթիճար իչին թանզիմ խալիճէք մուգավէլէնամէլէր իւղրինէ, մէպալիղի միսթէվիյեէսինին, եանի գարարլաշըրըլան միւատէթի իճար զարֆընտա, նէ գատար պէտէլի իճար ալընաճագ իսէ եէքիւնիւնին եիւզտէ պիրի նիսպէթինտէ օլարագ, ագարընը մէնսուպ օլտուղու տաեիրէի պէլէտիյեէեէ մախսուս գօնթրաթօ բուլու եաբըշըրըլմագ լազըմ տըր։ Գօնթրաթօ բուլարը սրթասընտան թէֆրիք խալիճէք, նը-ֆը մուճիր էլինտէ գալաճագ նուսխէեէ, վէ նրսֆը տիկէրի տախի միսսթէճիր էլինտէ պուլունաճագ նուսխէեէ եաբըշըրըլըր։ Էթթիր եաբըլտըղընը մուգավէլէնամէտէ զիրը օլունմասը լազըմ կէլիր։ Վէ միւատէթի իճարէնի ինզըզասընտա, թիմուրպաշ վէ կէտիք ալէաթընդան, տէֆթէրի մէզքիւրտէ պէեան օլունտուղու իւղրէ, մուճիրէ թէպլիմի լազըմ կէլմէյիք կիպի, ագարընտախի, տէֆթէրի մէզքիւրտէ, թարիֆ օլունտուղու հէյեէթ իւղրէ, ըէատ ու թէպլիմի լազըմ կէլիր։

Ֆագաթ, թապիեաթըյլա էսքիմիշ իսէ, միսսթէճիր անտէն մէսուլ օլմազ։

13. Մատ. Պիր գօնթրաթնուն հավի օլտուղու մէպլաղընը ճէսամէթի իգթիզասընընա միւրէթթէպ օլան գօնթրաթօ բուլարընընը միֆէրիտէն խթիմալի ույամատըղը թագտիրտէ, լիւզումու գատար միթէատտիտ գօնթրաթօ բուլարը իլավէսիյլէ իքմալ օլունուր։

14. Մատ. Գօնթրաթօ բուլարը, մուգավէլէնամէլէրին հիյնի թէմհիր վէ իմզասընտա եաբըշըրըլմագ լազըմ կէլիր, միհր վէ եա իմզա վէ թարիխին պիր զըմը, գօնթրաթօ բուլարընընը եաղըլարընը քիւլլէն պօզմահաճագ սուրէթտէ, իւղրինէ թէսատիֆ խթիրիլմէք, վէ գօթրաթօ բուլարը միթէատտիտ օլտուղու սուրէթտէ տախի, հէր պիր գօնթրաթօ բուլունուն պիր միգտար մահալինէ թարիխ վէ միհր վէ եա իմզա եիրիւտիլէրէք իպթալ խալիմէք իճապ իտէր։

15. Մատ. Մահքէմէ մարիֆէթի իլէ թանզիմ խալիճէք մուգավէլէնամէլէրէ ալթընճը մատտէ մուճիպինճէ ալընաճագ իւճրէթի քեաթիպիյեէ պատ էթ թէնզիլ իճապ իտէն բուլ եաբըշըրըլաճագտարը։

(Տէվամ)

ԷՐԶԸՐՈՒՄ

Կարինէն մեզ ուղղեալ նամակի մը հետեւեալ ցաւալի տեղեկութիւնները կ՚քաղենք։

«Կարնոյ ազգային վիճակը զէշ է, և հետզհետէ վատթարանալու վրայ է։ Ազգային մնաւոր մօտ 1700 ոսկւոյ բաց պարտք մ՚ունի, որ ծանրացած է Ազգին վրայ։ Դըպրոցական վիճակը և եկեղեցական ծէսք և արարողութիւնք խանգարուած են, և աւելի արևմտեան եկեղեցիներու յարմարած։ Վարժարանին մէջ Պօլսէն բերուած երկու քոյր, վարժուհւոյ պաշտօն կ՚վարեն. տասնք նախ պապական էին, հիմա ալ բողոքականութեան յարեալ են։ Երբ Պոլսոյ մէջ գաւառները բոլոր դրած ճիգուիթիւնն ու բողոքականութիւնը հալածելու ջանքեր կ՚լինին, հոս պապական—բողոքական վարժուհիներ կ՚զործածուին որոնք ոչ միայն կարող չեն Հայ մանկտին կրթել, այլ և իրօք դեռ կրթութեան և բարոյական դասերու կ՚կարօտին (*)։ Այս օրիորդաց կեանքը ժողովրդեան մէջ գայթակղութիւն սփռելու վրայ է. սակայն զօրաւոր պաշտպանութեան ներքև են. վասն զի Դեր. Առաջնորդը որ տեսակ մը հնարքով դպրոցին վերատեսչութիւնը ստանձնած է, ջերմ կերպով կ՚պաշտպանէ, իւր հետ ունենալով մի քանի երևելիներ որոնց ձեռքով եղած է 1700 ոսկւոյ բաց պարտքը։ Վարժարանաց Հոգաբարձութիւնը մեծաւ մասամբ ազգա անձերէ կը բաղկանայ, և եթէ մի կամ երկու ուսեալ անձինք կան, անոնք ևս Դեր. Առաջնորդին խնկարկու են։

«Դեր. Առաջնորդը բաւական ճարպիկ է ժողովուրդներու մէջ դերերը խաղալու մասին։ Պատրիարքարանէն եկած դրութեանց իմաստը միայն ժողովին կը յայտնէ, իսկ գրուած պատասխանները ուղած մարդոց ստորագրել կուտայ յանուն դիւանի։ Անցեալները եկեղեցւոյ երգեցողութեանց մէջ աղդային երգ ըսուեցաւ, որուն դէմ բողոք բլլալով Կեդր. Կրօնական ժողովին, այս վերջինը բացատրութիւն պահանջեց, սակայն տրուած բացատրութիւնը ճիշդ չէր և Կրօնական Ժողովը կլլեց։

«Տեղւոյս վիճակը ոչ միայն անդոհացուցիչ է այլ և կարեկցութեան արժանի է. Կարին իբր կեդրոն Հայաստանի իւր դիրքին արժանաւոր վիճակ մ՚ունենալէ հեռի է. ժողովրդեան ամենամեծ մասը այս վիճակէն բոլորովին յուսահատած և ձանձրացած է. և կ՚վախցուի որ մօտալուտ

ԻԼԱՆԹ

ՄԷԶՈՒՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԱՂՋԿԱՆՑ

Ի-կէ-դար-ի-ծադէ

Վարժարանս կը վերաբացուի յառաջիկայ Սեպտ. 1-ին. և դասախօսութիւնք կսկսին հետեւեալ Բշ. Սեպտ. 6-ին։

Աշակերտուհեաց ընդունելութեան թուականն այս ամսոյս է։

Վարժարանի Տնօրէնութիւն իւր ծրագրի ուսմանց պարունակութիւնը խղճի մտօք գործադրելէ զատ, ներկայ տարւոյ շրջանի մէջ կը յաւելու Առանձին Տնտեսութեան դասն ալ։

Տնօրէնութիւնս հարկադրեալ է յառաջիկայ շրջանէն թոշակներուն վրայ փոքրիկ յաւելում մ'ընել։

Գիշերօթիկք կը պարտին տարեկան 32 Օսմ. ոսկի, վեցամսեայ կանխիկ։ Իսկ ցերեկեայ 7, Ուսումնարանի համար 8 Օսմ. ոսկի և Նախակրթարանի 5 ոսկի։ Նոյնպէս վեցամսեայն կանխիկ։ Դաշնակի ուսանողք պարտին 6 ոսկի տարեկան, միեւնոյն եղանակաւ։

Նոքա՝ որ կուզեն աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ունենալ, կարող են դիմել՝ Վարժարան և ուղղակի Տնօրէնութենէն և կամ Վարժարանի Ծրագրէն ստանալ։

1880 Օգոստ. 20 Հիմն. Տնօրէն

Մ. Ս. Մելքոնեան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ

Այս կրթարանն հաստատեալ է 1876 յուլիսի 1 և, իբրև երկրորդական վարժարան, վաւերացեալ է Հասարակաց Կրթութեան Նախարարութենէն։

Երկրորդական վարժարանի մէջ աւանդելի բոլոր ուսմունք և, բացի Հայ. Թուրք. և Ֆրանս. լեզուաց, նաև՝ Անգղ. և Գերմարէն լեզուք կ'աւանդին ասա, վերջինն առանձին պայմանաւ։

Կրթարանս յատուկ բժիշկ մ'ունի, որ նաև առողջապահական դասեր կը խօսի կիւրակէ օրերն։

Կրթարանիս է. շրջանն պիտի սկսի յառաջիկայ օգոստ. 25 չորեքշաբթի օրն և դասախօսութիւնք՝ յաջորդ երկուշաբթի։

Բոլոր աշակերտք պարտին սեպ. 1-էն յառաջ դառնալ ի կրթարան։

Նոր աշակերտք կ'ընդունուին նոյն թուականէն։

Օգոստ. 23-էն սկսեալ ամէն օր, մինչև կէս օր, Տնօրէնն պատրաստ է ընդունել ծնողաց և այլոց այցելութիւնն։

5 Օգոստ. 1882 Հիմնադիր-Տնօր

Յ. Թաքէոյ Յ. Գոլբէն

ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՃԱՏՏԷԻ ՔԷՊԻՐՏԷ 192, Վ.Է 194

ՆԻՄԷՐՕՂԱՐ ԻԼԷ ՄՈՒՐԱԴԱՄ

Ա. ԹԻԹՕՍ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՆԸՆ

ԷՃԶԱԽԱՆԷ, Վ.Է ԷՃԶԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Սահիպի իմզալար, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրի իլէ, հիւրմէթլու էհալիսէ, վէ ուսմամ էճզաճըլարա իլան իսէլէր քի, էվվելճէ Ա. ԹԻԹՕՍ իսմինտէ պուլունան էճզախանէ, պու քէրրէ, Դալաթատա Թրամվայ ճատտէսինտէ, Օէն-Նիքօլա քիլիսէսի զուրպինտէ վագը 192 վէ 194 նիւմէրօլու մաղազատա նադլ օլունմուշ, վէ կէրէք էճզա թիւճճարլըզընա տաեիր օլան մուալիճէլէր, կէրէք էճզա թիւճճարլարը մաղազալարընտա թօփտան վէ բէրէքէնտէ սաթըլան սաեիր էմթաա տախի իլալէ գըլընմըշ տըր։

Էճզախանէմիզէ թէչրիֆէ բաղպէթ պուեուրան հէքիմ էֆէնտիլէրին, խասթալարը մուայենէնէ իթմէլէրի իչին խասէթէն պիր սալօն թախսիս գըլընմըշ օլտուղու կիպի, շէհրիմիզ էհալիսինին թէվճճիւհիւնիւ գազանմըշ օլան տօղթօր Մ. Ֆօթիատէս տախի, հէր կիւն էօյլէտէն սօնրա, ալաֆրանկա սաաթ 1-էն 3է գատար էճզախանէմիզտէ պուլունաճագ տըր։

Սահիպի իմզալար, մէզքիւր մաղազալարընա, Էվրօփանըն, էն միւթէպէր ֆապրիգալարընտա իյմալ օլունան, էն նէֆիս մուալիճէլէրի ճէլգ իթմէքտէ օլտուղլարը կիպի, էճզախանէլէրինտէ թէրթիպ օլունան մուալիճէլէրին սաաթընտա հաղըրլանմասը, վէ իլաճլարըն ճինսլէրինին էյլիկի, վէ խուսուսէնէ ֆիեաթլարըն էհվենիյեէթի իլէ, էհալիի միւթէպէրէնին էմնիյէթ ու բաղպէթինին հագդլարընտա պէրատէմամ օլմասընա չալըշաճագլար տըր։

Ա. ԹԻԹՕՍ ՎԷ ԳՈՒՄ.

VÉRITABLE LIQUEUR BÉNÉDICTINE

VÉRITABLE LIQUEUR BÉNÉDICTINE
Brevetée en France et à l'Etranger.
A. Legrand aîné

Ֆրանսատա քահանէն ՖԷԴԻԱՆ նամ մանասթիրատա թէրթիպ օլունան մէշհուր ՊԻՆԷՏԻՐԹԻՆ նամ
ՆԷՖԻՍ, ՍԻՆԹՐԻՆԻ, Դուվվէթ վէրիճի, վէ Իշթիհա աչընը իչկի
ՏԻԻՆԵԱՆԸՆ ԷՆ ՆԷՖԻՍ ՄԻԻՍԷԻԻՐԱԹԸ ՊՈՒ ՏԸՐ

Հէր վագթ, չէչէնին ալթընտա մէզքիւր մանասթիրընն տիրէքթօրունուն իմզասը յլա միմզի շուլթիքէթին պուլունմասընա տիդդամ իթմէլի տիր։

Իչպու ՎԷՐԻԹԱՊԼԸ ԼԻԲԻՕՐ ՊԻՆԷՏԻԲԹԻՆ նամ իչկի, ԻՍԹԱՆՊՈԼՅԱ, ՄԷԾԻԼԻ վէ գումբանէանընն, վէ Ֆ. ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԸՆ էճզա մաղազալարընտա, վէ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՃԻՆԵՕ նամ գահվէխանէտէ, վէ ՊԷԳՕՂԼՈՒՏԱ Լիւքսէնպուրկ գահվէխանէսի, վէ ՎԱԼՕՐԻ չէքէրլէմէճի տիւքքէանը, ՊԻԼԼՕՐԵԱՆ վէ գումբանիա իլէ, ՖԷՃԷՆՈՒԱԼՅ, Է. ԼԱՆԸՍԷՆՍ, Ս. ԲԱԲԻի, Հ. ՏԷԲԻԻԺԻՍ, վէ Ք. ՕԶԻԷՐԻՆ մաղազալարընտա, վէ հէր պիւեիւք մաղազասարտա պուլունուր։

ASTHME

ԹԻԻՊ ԼԸՎԱՍՍԷՕՐ նամ պիր նէվ սիկարալար նէպէյի, կէօքիւս թըդանմասընը, նէֆէս զըսըլմասընը վէ հէր նէվ նէֆէս պօրուլարը խասթալըգլարընը թէտավի իտէրլէր։ Ֆիեաթը Ֆրանսատա 3 ֆրանգ տըր։

NEVRALGIES

Մարա խասթալըղ տօղթօր ԴՐՕՆՏԻԷՆՆ ԱՆԹԻ-ՆԷՎՐԱԼԺԻԻ թապիր օլունան հապլարը իսթիմալ օլունտուգտա, անինտ քէսիլիր։ Ֆրանսատա դուքանու 3 ֆրանգ տըր։

Մէրքէզի ԲԱՐԻՍՏԻ ՄՕՆՆԷ սօգաղընտա Ն. 23 պիրինճի սընրի էճզահը վէ բիմեաքէր Մ. ԼԸՎԱՍՍԷՕՐԻՆ մաղազասը տըր։ Իսթանպոլտա Մ. Վ. Դասապէանընն էճզա մաղազասընտա, վէ Իսքէնտէրիյէտէ Մանեան վէ Դօմբնընն մաղազասընտա վէ հէր պիւյուք էճզախանէլէրտէ պուլունուր։

ՄՈՒՍՑԷՆԷՑԻ ԽՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էօյլէտէն, Եօլէ սնու- ալֆ. սաֆ 4 ն ֆ-դար

40-Պիւյուք Հէնտէք սօգաղը-40

Տօքթէօրիւ միւմանիլէյհին դապինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօշալարը, վէ նէֆէս եօլարընա էնվայը էճզա պուխարլարը իւֆլէմէկէ մնխասուս ալէթլէր մվճուտ օլուպ, ադ ճիկէր վէ պօղաղ վէ պուրուն խասթալըգլարընա խուսուսի օլարադ պադտըղը կիպի, էէքթրիք ալէթլէրիյլէ ինճրա օլուն հէր նէվի թէտավիյի եարան էսկի կէօքիւղ վէ նէզլէ, վէ պօղմաճա էօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալըգլարը, վէ քէօթրիւմիւք վէ սարա կիպի իլլէթլէրին թապիպի խուսուսիսի տիր։

Ֆէզա, կիզլի խասթալըգլար, զայիֆլիք վէ զայրիհիւմ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՖՕՐՕԱԼԱՐԸ

Բարիս, 7 սեպտեմբեր

Ֆրանսբզ ֆօնտսուս 5 %	116 50
» » 3 %	83 30
Էսհամը Ռումումիէ աչըլը	12-72½
» » զարանտը	12-62½
Իթալիա ֆօնտսուս	89-40
1865 Իսթիդրաղը	77-
1869 »	68-
1873 »	64-
Ռումէլի չըմէնտը. Թահվիլա.	55-50
Օսմանլը Պանդասը	768 75
Դրէտի Լիոնէ	620-
Ռուս ֆօնտսուս 5 % (1877	89-
Ռուսիանըն Շարք Իսթիդրաղը	-
Մըսըր Իսթիդ. պիրէչմիչ	313-75
Իսբանեա խարիճի իսթիդրաղը	65-¾
Գամպիօ Լոնտրա իւզէրինէ	25-24

Բարիս, (Գուլվար) 4 օգոստոս

Ֆրանսբզ ֆօնտսուս 5 %	114-67
Էսհամը Ռումումիէ	11- 5

Լոնտրա 7 սեպտեմբեր

Ինկլիզ ֆոնսօլիտի	99-15/16
Էսհամը Ռումումիէ աչըլը	12 7/16
» » զարանտը	12-½
1865 Իսթիդրաղը	13-
1869 »	13-½
1871 »	68-¼
1872 (Պոնտիս Թէզէօր)	23-
1873 »	12-½
Տէվլէթի Սալէհին 1877 իսթ.	77-½
Օսմանլը Պանդասը	20-½
Ռուսիա իսթիդրաղը 1873	82-½
Մըսըր իսթիդրաղը պիրէչմիչ	61-¾
» Իմթիեազը (չըմէնտը.)	37-¾
Տաիրա սանիէ	64-¾
Մըսրըն Բօչիլտ իսթիդրաղը	84-
1877 Մահարիսթան էսհամը	101-
Գամպիօ Բարիզ	-

Վիէննա, 7 սեպտեմբեր

Լոնտրա իւզէրինէ գամպիա	118-95
Ռումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	28-20

ԴԱԼԱԹԱ ՖՕՐՕԱԼԸ

Էսհ. Ռումումիէ օգոստ. 28 ազշմ. գբ.	13-16
» » օգոստ. 29 սպհ. աչ.	13-15
» » Էն Եիւքսէք	13-25
» » Էն աշըղը	13- 3
» » Սաաթ 3 տէ	13-15
1865 Իսթիդ. (Մութօն) 6 % ֆ.	
1865 » » 6 % ֆ.	75-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	68-
1872 » (Պոնտիս Թրէզօր	23-
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	60-
Ռումէլի չըմէնտբֆէր	52-75
Մըսըր իսթիդրաղը պիրէչմիչ	68-30
Բէյբոր զուրուշ	-
Հէվալէսիզ »	20-
Ագչէ ֆայիզի %	9-

ԱԳՈՒՕՆԼԱՐ ԳԻՆԱԹԸ

Դրէտի Ժէնէրալ 6 %	6-20
Սօսիէթէ Ժէն 6 %	5-10
Իսթանպոլ Պանգասը	8-30
Սօսիէթէ Օթօման	4-10
Թրամվայ 5 %	350-
Լավրիօմ (մատէն)	176-

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՈՒԱՋԱՍԸ

Օսմանլը վերասը 100 զրշուան	Ղշ Փ.
Ինկլիզ վերասը	110- 8
Ֆրանսբզ ալթունու	38-
Բոլ	90-16
Դրիմից ալթունու	51-15
Պէեազ մէճիտիյէ	108-
Մէթալիք	205-20
Պէշիք	209-20
Ալթընըդ	125- 5
Պազըր	630-
Դարպոն գայիմէսի գարիք	9-10

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն Եիւքսէք	1100-
Էն աշաղը	1100-
Սաաթ 4 տէ	1100-

(Տէ-Ֆ-ր 21)

ՊԱՊԸ ՍԱՆԻ

ԱՐԱՋԻՒ ՄԷԹՈՒՕՔԷ ԻԼԷ ԱՐԱՋԻՒ ՄԻՒՎԱԹ ՊԷԵԱՆԸՆՏԱ Օ.ՈՒՊ, ԻՐԻ ՖԱՍԱԼԸ ՇԱՄԻԼ ՏԻՐ։

ՖԱՍԱԼ ԷՎՎԷԼ

Աբաղէի Դէրբ-ի պէեանընտա պէր։

91. Դատիմտէն պիր դարիյեէեէ վէ եա պիր դասապատա իհվիթապէն վէ եա ինթիֆաէն մախսուս օլուպ, պալթալըգ թապիր օլունան գօրու վէ օրմանլարըն էշճարընը, անճագ օլ դարիյեէ վէ օլ դասապա էհալիսի գաթ իտիպ, պաշդա դարիյեէ վէ դասապա էհալիսինին գաթ իթմէկէ սալահիյեէթի եօք տուր. վէ միւթէատտիտ (չօգ) դարիյեէլէրէ քէզալիք մին էլ գատիմ իհթիմալէն վէ ինթիֆաէն մախսուս օլան գօրու վէ օրմանլարըն էշճարընը տախի, օլ դարիյեէ էհալիսի գաթ իտիպ, սայիր դարիյեէլէր էհալիսի գաթ իտէմէզ. վէ պու մադուլէ գօրու վէ օրմանլարըն ըսսմի եօք տուր։

92. Էհալիի գուրաեէ մախսուս գօրու վէ օրմանլարուան պիր մըգտարը իֆրաղ պիրլէ, գօրու իթթիխաղ օլունմադ, վէ եախսա զիրաաթ իչին աչմադ իւզրէ պիր քիմեէ թէֆվիզ իլէ, պա թաբու միսթէգըլէն վէ եա միւշթէրիքէն թէսարրուֆ իթթիրիլմէզ. թէսարրուֆ իտէն օլուր իսէ, ճէմիի զէմանտէ, էհալինին, մէնն իլլէմկէ սալահիյեէթի վար տըր։

93. Թարիդը աամ իւզէրինէ, պիր քիմեէ էպնիյեէ իհտաս, եա էշճար զարս իտէմէզ. իտէճէք օլուր իսէ, հէամ վէ գալ օլունուր. վէլ հասըլ, թարիդը աամտէ, պիր վէճհլէ քիմեէ թէսարրուֆ իտէմէզ. թէսարրուֆ իտէն օլուր իսէ, մէնն օլունուր։

94. Պիր դարիյեէ վէ դասապա տախիլինտէ եա խարիճինտէ, արապա չէքմէք, վէ եա հայվանաթ պիրիքմէք կիպի, էհալինին ինթիֆաը իչին թէրք օլունմուշ օլան մէյտանլար իլէ նէմազկեահ միսիլլու մահէլլէր, թարիդը աամ հիւքմիւնտէ օլարադ, ալընըպ սաթըլմադ. վէ իւզէրինէ էպնիյեէ իհտաս, վէ էշճար զարս օլունմադ, վէ պիր քիմեէ միսթագըլէն թէսարրուֆ իթթիրիլմէզ. թէսարրուֆ իտէն օլուր իսէ, էհալի մէնն իտէպիլիր։

95. Տէֆթէրխանէյի ամիրէտէ մուգայեէտ օլուպ, մին էլ գատիմ պազար վէ բանայիր իչին թէրք վէ թախսիս գըլընմըշ օլան եէրլէր ալընըպ սաթըլմադ, վէ պիր քիմեէ միսթագըլէն թէսարրուֆ իյլեմէք իւզրէ սէնէտ վիրիլմէզ. թէսարրուֆ իտէն օլուր իսէ, մէնն օլունուր. ֆագաթ, պու մադուլէ մահէլլէր իչին, մուգայեէտ օլան ըէամ հէր նէ իսէ, ճանիպի խաղինէսէն ախզ վէ խթիֆա դըլընը։

96. Պիր դարիյեէնին, ումումէն էհալիի միւճթէմիաընա, մին էլ գատիմ թէրք վէ թախսիս գըլընան խարման եէրի ալընըպ սաթըլմադ. վէ սէօքիւլիւպ զիրաաթ վէ հարասէթ օլունմադ. վէ իւզէրինէ պիր կիւնա էպնիյեէ իհտաս ու ինշասընա բուխարթ վէրիլմէզ. վէ միսթագըլէն, վէ եա միւշթէրիքէն, թաբու սէնէտի իլէ թէսարրուֆ գըլընմադ. թէսարրուֆ իտէն օլուր իսէ, էհալի մէնն իտէր. վէ պու մադուլէ խարման եէրինէ, տիկէր գարիյեէ էհալիսի, մէզրուաթընը նադլ իտէրէք տէօկէմէզ։

97. Պիր դարիյեէեէ, մին էլ գատիմ մախսուս օլան մէրատա, եալընըզ օլ դարիյեէ էհալիսի, հայվանաթընը բայ իտէր, վէ ախէր գարիյեէ էհալիսի, օլ մէրաեա հայվանաթ սիրէմէզ. իբի վէ եա իւչ, վէ եա տահա զիեատէ գարիյեէ էհալիսի պէյնինտէ, մին էլ գատիմ, միւշթէրէք օլան մէրա, հէր գանդի գարիյեէնին հուտուտու տախիլինտէ պուլունուր իսէ պուլունուն, օլ դարիյեէլէր էհալիսի, հայվանլարընը, միւշթէրիքէն բայ իմտիրիպ, եէքտիկէրի, բայտէն մէնն իտէմէզլեր, վէ պէօյլէ պիր դարիյեէ էհալիսինէ, պիլ իսթիդլալ, վէ եախսա պիր դաչ գարիյեէ էհալիսինէ պիլ իշթիրաք, մախսուս օլան դատիմի մէրա հէրլերի ալընըպ սաթըլմադ. վէ իւզէրինէ մանտրա, վէ ադըլ, վէ էպնիյեէյի սայիրէ իհտաս օլունմադ, վէ քիւրում վէ էշճար զարսիյլէ պաղ վէ պաղէ իթթիխաղ դըլընմադ. էպնիյեէ, վէ էշճար իհտաս վէ զարս իտէն օլուր իսէ, ճէմիի զէմանտէ, էհալի հէամ վէ գալ իթթիրէպիլիր. վէ արաղիի մէզրուա միսիլլու, հէչ պիր քիմեէ թարաֆընտան սէօքիւլիւպ զիրաաթ վէ հարասէթ իչն վէ բուխարթ վէրիլմէզ. վէ զիրաաթ իտէն օլուր իսէ, մէնն օլունուպ, հէր նէ վաղթ օլսա, մէրա օմմադ իւզրէ իպդա դըլընը։

98. Մինէլ գատիմ, նէ մըգտար արաղիի մուայեէնէ մէրա օմմադ իւզրէ թէրքու իտատ (հաղըրլանմադ) դըլընմըշ իսէ, օլ մըգտար արաղիի մուայեէնէեէ մէրա տէնիլիպ, մուտիխէրէն թայեին ու իհտաս օլունան հուտուտ վէ սինօրա իթթիպար դըլընմադ։

99. Պիր դարիյեէ վէ եա դասապա տախիլինտէ պուլունան չիֆթիլիկին, մին էլ գատիմ, օլ դարիյեէ վէ եա դասապա մէրասընտա, նէ մըգտար հայվանաթը բայ օլունակէլմիշ իսէ, եէնէ օլ մըգտար հայվանաթը բայտէն մէնն օլունմադֆագաթ, պու մադուլէ չիֆթիլիքէթա, օլ դասապա վէ դարիյեէ մէրալարընտան պաշդա, մին էլ գատիմ միսթագըլէն մախսուս օլան մէրալար, էհալիի գուրա վէ դասապաթա, մին էլ գատիմ թէրք վէ թախսիս գըլընմըշ օլան մէրալար կիպի, արաղիի մէթրուքէտէն օլմաեըպ, պու մադուլէ չիֆթիլիք մէրալարընտա, եալընըզ միթաարրիֆ, հայվանաթընը բայ իթտիրիպ, սայիրինի բայտէն մէնն իտէր. վէ պունլար, պա թաբու թէսարրուֆ օլունուպ, հադգլարընտա, սայիր արաղիի միրիյեէ մուամէլէսի օլունուր. վէ պու միսիլլու չիֆթիլիք մէրալարը իչին, էօշրէ մուատիլ, սէնէվի իճարը ալընը։

100. Պիր դարիյեէեէ մախսուս, վէ եախսա պիր դաչ գարիյեէ պէյնինտէ միւշթէրէք օլան մէրատա, գարիյեէ էհալիսինտէն պիր քիմեէնին, նէ մըգտար հայվանաթը բայ օլունակէլմիշ իսէ, օլ հայվանաթընն մուախիրէրէն հասըլ օլան ֆիրու, եանի տէօլլէրի (եավրուլարը) տախի, օլ մէրատա բայտան մէնն օլունմադ, վէ էհալիի գուրանընն հայվանաթընա միւզայիդա վիրէճէք օլտուղու հալտէ, խարիճատէն իլալէ իտէրէք, հայվանաթ կէթիրիպ, բայ իթտիրմէկէ, էհալիի գարիյեէտէն, պիր քիմեէնին սալահիյեէթի եօք տուր։ Վէ պիր գարիյեէեէ խարիճատէն կէլիպ, միւճէտատէտէն եուրա պինա իտէրէք, թէվաթթուն իտէճէք քիմեէ, էհալիի գարիյեէնին հայվանաթընա զարուրէթի վէ մուզայիդա վիրմէմէք իւզրէ, խարիճատէն պիր մըգտար հայվանաթի թէտարիք վէ ճէլգ իտէրէք, օլ գարիյեէնին մէրասընտա բայ իթտիրէպիլիր. էհալիի գարիյեէտէն պիր քիմեէնին, օլ գարիյեէ մէրասընտա բայ իթտիրէպիլիր. էհալիի գարիյեէտէն պիր քիմեէնին, նէ մըգտար հայվանաթը բայտէն մէնն օլունմադֆագաթ, պու մադուլէ չիֆթիլիքէթա, օլ գասապա վէ գարիյեէ մէրալարընտան պաշդա, մին էլ գատիմ միսթագըլէն մախսուս օլան մէրալար, էհալիի գուրա վէ գասապաթա, մին էլ գատիմ թէրք վէ թախսիս գըլընմըշ օլան մէրալար կիպի, արաղիի մէթրուքէտէն օլմաեըպ, պու մադուլէ չիֆթիլիք մէրալարընտա, եալընըզ միթաարրիֆ, հայվանաթընը բայ իթտիրիպ, սայիրինի բայտէն մէնն իտէր. վէ պունլար, պա թաբու թէսարրուֆ օլունուպ, հադգլարընտա, սայիր արաղիի միրիյեէ մուամէլէսի օլունուր. վէ պու միսիլլու չիֆթիլիք մէրալարը իչին, էօշրէ մուատիլ, սէնէվի իճարը ալընը։

ՊԱՊԸ ՍԱՆԻ

ԱՐԱՋԻՒ ՄԷԹՈՒՕՔԷ ԻԼԷ ԱՐԱՋԻՒ ՄԻՒՎԱԹ ՊԷԵԱՆԸՆՏԱ Օ.ՈՒՊ, ԻՐԻ ՖԱՍԱԼԸ ՇԱՄԻԼ ՏԻՐ։

ՖԱՍԱԼ ԷՎՎԷԼ

Աբաղէի Դէրբ-ի պէեանընտա պէր։

91. Դատիմտէն պիր դարիյեէեէ վէ եա պիր դասապատա իհվիթապէն վէ եա ինթիֆաէն մախսուս օլուպ, պալթալըգ թապիր օլունան գօրու վէ օրմանլարըն էշճարընը, անճագ օլ դարիյեէ վէ օլ դասապա էհալիսի գաթ իտիպ, պաշդա դարիյեէ վէ դասապա էհալիսինին գաթ իթմէկէ սալահիյեէթի եօք տուր. վէ միւթէատտիտ (չօգ) դարիյեէլէրէ քէզալիք մին էլ գատիմ իհթիմալէն վէ ինթիֆաէն մախսուս օլան գօրու վէ օրմանլարըն էշճարընը տախի, օլ դարիյեէ էհալիսի գաթ իտիպ, սայիր դարիյեէլէր էհալիսի գաթ իտէմէզ. վէ պու մադուլէ գօրու վէ օրմանլարըն ըսսմի եօք տուր։

92. Էհալիի գուրաեէ մախսուս գօրու վէ օրմանլարուան պիր մըգտարը իֆրաղ պիրլէ, գօրու իթթիխաղ օլունմադ, վէ եախսա զիրաաթ իչին աչմադ իւզրէ պիր քիմեէ թէֆվիզ իլէ, պա թաբու միսթէգըլէն վէ եա միւշթէրիքէն թէսարրուֆ իթթիրիլմէզ. թէսարրուֆ իտէն օլուր իսէ, ճէմիի զէմանտէ, էհալինին, մէնն իլլէմկէ սալահիյեէթի վար տըր։

93. Թարիդը աամ իւզէրինէ, պիր քիմեէ էպնիյեէ իհտաս, եա էշճար զարս իտէմէզ. իտէճէք օլուր իսէ, հէամ վէ գալ օլունուր. վէլ հասըլ, թարիդը աամտէ, պիր վէճհլէ քիմեէ թէսարրուֆ իտէմէզ. թէսարրուֆ իտէն օլուր իսէ, մէնն օլունուր։

94. Պիր դարիյեէ վէ դասապա տախիլինտէ եա խարիճինտէ, արապա չէքմէք, վէ եա հայվանաթ պիրիքմէք կիպի, էհալինին ինթիֆաը իչին թէրք օլունմուշ օլան մէյտանլար իլէ նէմազկեահ միսիլլու մահէլլէր, թարիդը աամ հիւքմիւնտէ օլարադ, ալընըպ սաթըլմադ. վէ իւզէրինէ էպնիյեէ իհտաս, վէ էշճար զարս օլունմադ, վէ պիր քիմեէ միսթագըլէն թէսարրուֆ իթթիրիլմէզ. թէսարրուֆ իտէն օլուր իսէ, էհալի մէնն իտէր. վէ պու մադուլէ խարման եէրինէ, տիկէր գարիյեէ էհալիսի, մէզրուաթընը նադլ իտէրէք տէօկէմէզ։

97. Պիր դարիյեէեէ, մին էլ գատիմ մախսուս օլան մէրատա, եալընըզ օլ դարիյեէ էհալիսի, հայվանաթընը բայ իտէր, վէ ախէր գարիյեէ էհալիսի, օլ մէրաեա հայվանաթ սիրէմէզ. իբի վէ եա իւչ, վէ եա տահա զիեատէ գարիյեէ էհալիսի պէյնինտէ, մին էլ գատիմ, միւշթէրէք օլան մէրա, հէր գանդի գարիյեէնին հուտուտու տախիլինտէ պուլունուր իսէ պուլունուն, օլ դարիյեէլէր էհալիսի, հայվանլարընը, միւշթէրիքէն բայ իմտիրիպ, եէքտիկէրի, բայտէն մէնն իտէմէզլեր, վէ պէօյլէ պիր դարիյեէ էհալիսինէ, պիլ իսթիդլալ, վէ եախսա պիր դաչ գարիյեէ էհալիսինէ պիլ իշթիրաք, մախսուս օլան դատիմի մէրա հէրլերի ալընըպ սաթըլմադ. վէ իւզէրինէ մանտրա, վէ ադըլ, վէ էպնիյեէյի սայիրէ իհտաս օլունմադ, վէ քիւրում վէ էշճար զարսիյլէ պաղ վէ պաղէ իթթիխաղ դըլընմադ. էպնիյեէ, վէ էշճար իհտաս վէ զարս իտէն օլուր իսէ, ճէմիի զէմանտէ, էհալի հէամ վէ գալ իթթիրէպիլիր. վէ արաղիի մէզրուա միսիլլու, հէչ պիր քիմեէ թարաֆընտան սէօքիւլիւպ զիրաաթ վէ հարասէթ իչն վէ բուխարթ վէրիլմէզ. վէ զիրաաթ իտէն օլուր իսէ, մէնն օլունուպ, հէր նէ վաղթ օլսա, մէրա օմմադ իւզրէ իպդա դըլընը։

98. Մինէլ գատիմ, նէ մըգտար արաղիի մուայեէնէ մէրա օմմադ իւզրէ թէրքու իտատ (հաղըրլանմադ) դըլընմըշ իսէ, օլ մըգտար արաղիի մուայեէնէեէ մէրա տէնիլիպ, մուտիխէրէն թայեին ու իհտաս օլունան հուտուտ վէ սինօրա իթթիպար դըլընմադ։

99. Պիր դարիյեէ վէ եա դասապա տախիլինտէ պուլունան չիֆթիլիկին, մին էլ գատիմ, օլ դարիյեէ վէ եա դասապա մէրասընտա, նէ մըգտար հայվանաթը բայ օլունակէլմիշ իսէ, եէնէ օլ մըգտար հայվանաթը բայտէն մէնն օլունմադֆագաթ, պու մադուլէ չիֆթիլիքէթա, օլ դասապա վէ դարիյեէ մէրալարընտան պաշդա, մին էլ գատիմ միսթագըլէն մախսուս օլան մէրալար, էհալիի գուրա վէ դասապաթա, մին էլ գատիմ թէրք վէ թախսիս գըլընմըշ օլան մէրալար կիպի, արաղիի մէթրուքէտէն օլմաեըպ, պու մադուլէ չիֆթիլիք մէրալարընտա, եալընըզ միթաարրիֆ, հայվանաթընը բայ իթտիրիպ, սայիրինի բայտէն մէնն իտէր. վէ պունլար, պա թաբու թէսարրուֆ օլունուպ, հադգլարընտա, սայիր արաղիի միրիյեէ մուամէլէսի օլունուր. վէ պու միսիլլու չիֆթիլիք մէրալարը իչին, էօշրէ մուատիլ, սէնէվի իճարը ալընը։

—